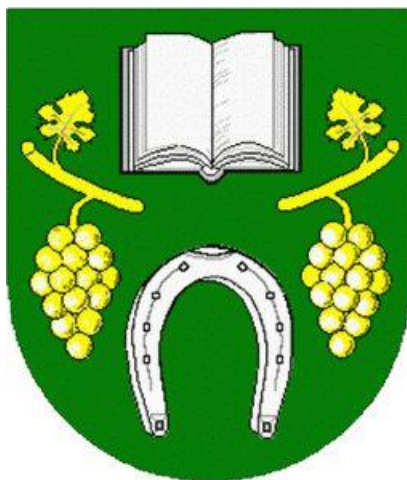

Program rozvoje obce

Těšany

na období 2016-2021

leden 2016

OBSAH

ÚVOD.....	4
A. ANALYTICKÁ ČÁST	5
A.1 Charakteristika obce.....	5
1. Území	5
Poloha obce.....	5
Historické souvislosti	5
2. Obyvatelstvo	6
Demografická situace	6
Věkové složení obyvatel	8
Vzdělanostní struktura	10
Sociální situace v obci	10
Spolková, osvětová a informační činnost.....	11
3. Hospodářství	14
Ekonomická situace.....	14
Trh práce	19
4. Infrastruktura	21
Technická infrastruktura.....	21
Dopravní infrastruktura	24
Dopravní obslužnost.....	28
5. Vybavenost.....	29
Bydlení	29
Školství a vzdělávání	31
Zdravotnictví	34
Sociální péče	35
Kultura	38
Sport a volnočasové aktivity	39
6. Životní prostředí.....	40
Stav životního prostředí	40
Ochrana životního prostředí.....	42
7. Správa obce	43
Obecní úřad a kompetence obce	43
Hospodaření a majetek obce	43
Bezpečnost.....	46
Vnější vztahy a vazby obce	47
A.2 Východiska pro návrhovou část	49

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

1. SWOT analýza.....	49
2. Vyhodnocení dotazníkového šetření	50
3. Shrnutí podkladů pro návrhovou část.....	50
B. NÁVRHOVÁ ČÁST.....	51
B.1 Strategická vize.....	51
B.2 Programové cíle	51
B.3 Opatření a aktivity	53
B.4 Podpora realizace programu.....	58
C. PŘÍLOHY.....	61

ÚVOD

Základním plánovacím dokumentem obce, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, je program rozvoje obce. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Smyslem tvorby bylo na základě popsání situace v obci, názoru občanů a diskuse pracovní skupiny formulovat představy o budoucnosti obce včetně navržení aktivit, které pomůžou tyto představy dosáhnout. Tento dokument byl vytvářen v druhé polovině roku 2015 na období let 2016–2021. Hlavním řešitelem za obec byl starosta Ing. Miroslav Zborovský, další členové realizačního týmu byli místostarosta Pavel Dosoudil a členové rady Martin Bulín, Bc. Jaroslav Nádeníček a Jana Štelclová.

Do procesu tvorby PRO byla také zapojena veřejnost, která se formou dotazníkového šetření podílela na formování výsledné podoby tohoto dokumentu. Dále měli občané Těšan příležitost dokument připomínkovat v průběhu tvorby, pracovní verze byla zveřejněna k připomínkování na úřední desce, na stránkách obce a bylo uskutečněno veřejné projednání strategie na zasedání zastupitelstva.

Na analyticko-metodickém vedení se podíleli pracovníci MAS Slavkovské bojiště, z.s.:

Dana Adamcová

Hana Tomanová

Vladislava Vaněčková

Dokument Program rozvoje obce Těšany na období let 2016–2021 byl zpracován díky projektu „**Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí**“ (CZ.1.04/4.1.00/62.00008), jehož nositelem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Program rozvoje obce byl schválen zastupitelstvem obce dne 11. 1. 2016, usnesením č. 9/99/2016/Z.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 CHARAKTERISTIKA OBCE

1. Území

Poloha obce

Obec Těšany se nachází 25 km jihovýchodně od Brna v okrese Brno-venkov v Jihomoravském kraji. Funkci obce s rozšířenou působností pro Těšany vykonává obec Židlochovice, která je vzdálena 14 km od obce. Katastrem obce Těšany protéká Moutnický a Hranečnický potok, na hranici s katastrálním územím Borkovan leží Těšanská přehrada. Těšany leží na pomezí dvou regionů - Brněnska a Hanáckého Slovácka. V obci žilo k 31. prosinci 2014 celkem 1 216 obyvatel. Katastrální území obce se rozkládá na 1 622 ha, z nichž 23 ha tvoří zastavěné plochy, na převážné většině katastrálního území leží orná půda.

Obr. 1: Umístění obce na mapě

Zdroj: maps.google.cz

Historické souvislosti

Obec je známá jako dějiště dramatu bratří Mrštíků, Maryši. Zajímavostí je místní barokní kovárna, zámek a Těšanská přehrada, nad kterou se tyčí kaple Panny Marie, postavená jako poděkování za šťastný návrat těšanských občanů z koncentračních táborů. Zdejším rodákem je mimo jiné také čtyřnásobný vítěz Velké Pardubické Václav Chaloupka, jehož úspěchy jsou spojené především se slavným koněm Korokem.

První písemná zmínka o obci je v Zdikově listině vydané v třicátých letech 12. století. Majitelé Těšan se často střídali a žádnému feudálovi nikdy nepatřila celá obec, největší majetky měl ve vesnici dominikánský řád. Obec neměla vlastní kostel, byla přifařena k Čeňkovicím (později Šinkvicím, dnes obec zanikla, zůstal z ní jen Šinkvický dvůr jako místní část v katastru Těšan).

V 16. století bylo v obci a jejím okolí zbudováno na deset rybníků a obec byla dokonce uváděna pod názvem Rybnické Těšany. Rybníky však byly postupně zasypány a dnes je

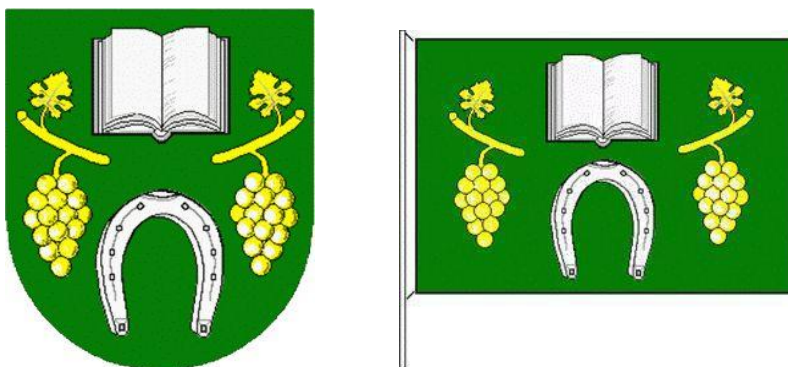
obec obklopena zemědělskou krajinou s malým podílem vodních ploch kromě vodní nádrže pod kaplí Panny Marie.

Mezi atraktivní místa v obci patří kostel svatého Barnabáše, raně barokní zámek, ale především kovárna ve stylu selského baroka. Kovárna byla v roce 1963 zařazena na seznam státních památek, aktuálně v jejích prostorách Technické muzeum v Brně provozuje muzeum tradičního kovářství, každoročně se zde konají kovářské soutěže a prostory byly několikrát využity Českou televizí pro ukázky tradičních řemesel¹.

(zdroj: www.outesany.cz)

Znak a vlajka obce

Znak obce: V zeleném štítě pod rozevřenou knihou podkova, obojí stříbrné, provázené dvěma zlatými vinnými hrozny na stonku s jedním listem.

Obr. 2: Znak a prapor Těšan

Zdroj: Znak a prapor, dostupné na www.outesany.cz

Prapor obce: Zelený list, ve střední části pod rozevřenou knihou podkova, obojí bílé. V žerďové a vlajčící části po žlutém vinném hroznu na stonku s listem. Poměr šířky k délce listu je 2:3².

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Těšany se podle počtu obyvatel řadí mezi středně velké obce v rámci území MAS. Velikost obce byla určena na základě srovnání s ostatními členskými obcemi MAS Slavkovské bojiště a jejich následným rozdělením do kategorií podle počtu obyvatel na malé, střední a velké obce (viz Příloha č. 1). V obci žilo k 31. 12. 2014 celkem 1 216 obyvatel, z toho 595 mužů a 621 žen, průměrný věk obyvatel obce je 40,6 let³. Počet obyvatel je stabilní, přírůstek je

¹ O obci, dostupné na www.outesany.cz

² Znak a prapor obce, dostupné na www.outesany.cz

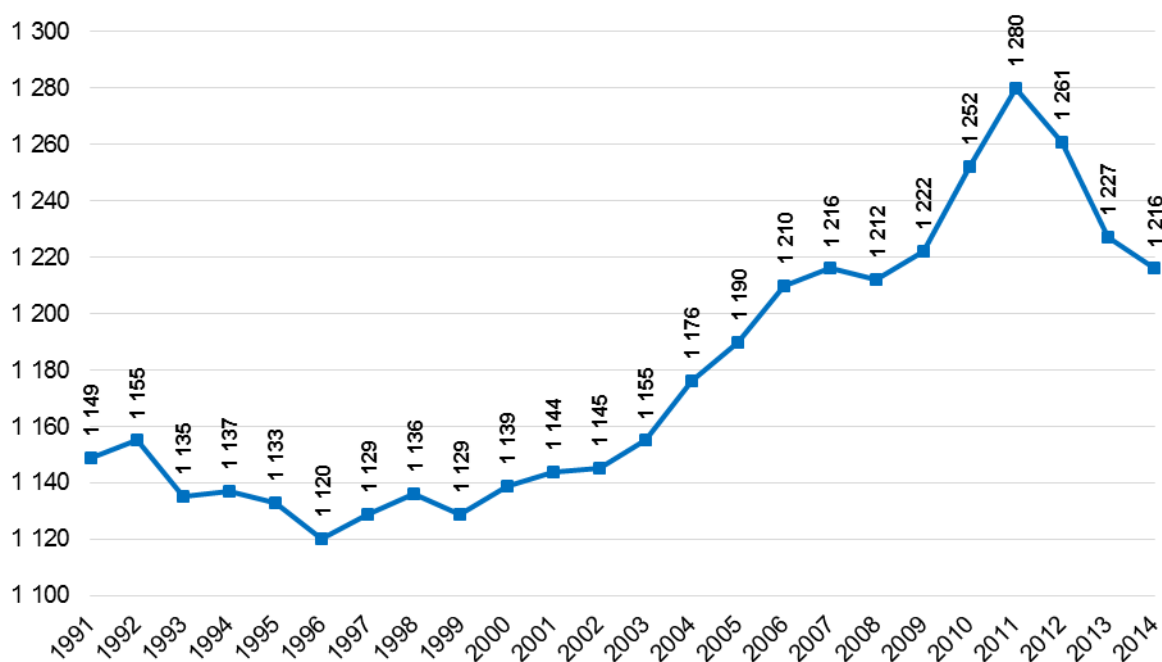
³ Veřejná databáze, ČSÚ 2015, dostupné na www.czso.cz

pozvolný a přispívá k dobré integraci nových obyvatel do struktur obce. Za posledních dvanáct let došlo jen k nízkému nárůstu počtu obyvatel, obec se oproti stavu z roku 2003 rozrostla o 5 % obyvatel. Přírůstek obyvatelstva závisí na plánování v obci a je omezen malým počtem míst v nové výstavbě, jak bude ukázáno níže.

Tab. 1: Vývoj pohybu obyvatelstva a jeho počet v letech 2003-2014

	Narození	Zemřelí	Přistě- hovalí	Vystě- hovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav k 31.12
2003	12	7	22	17	5	5	10	1 155
2004	19	7	31	22	12	9	21	1 176
2005	13	9	41	31	4	10	14	1 190
2006	11	15	41	17	-4	24	20	1 210
2007	18	17	30	25	1	5	6	1 216
2008	13	13	21	25	-	-4	-4	1 212
2009	17	11	29	25	6	4	10	1 222
2010	15	7	49	27	8	22	30	1 252
2011	17	10	21	21	7	-	7	1 280
2012	10	16	22	35	-6	-13	-19	1 261
2013	11	20	19	44	-9	-25	-34	1 227
2014	16	14	23	36	2	-13	-11	1 216

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR, ČSÚ 2015, dostupné na www.czso.cz

Obr. 3: Vývoj počtu obyvatelstva v letech 1991-2014

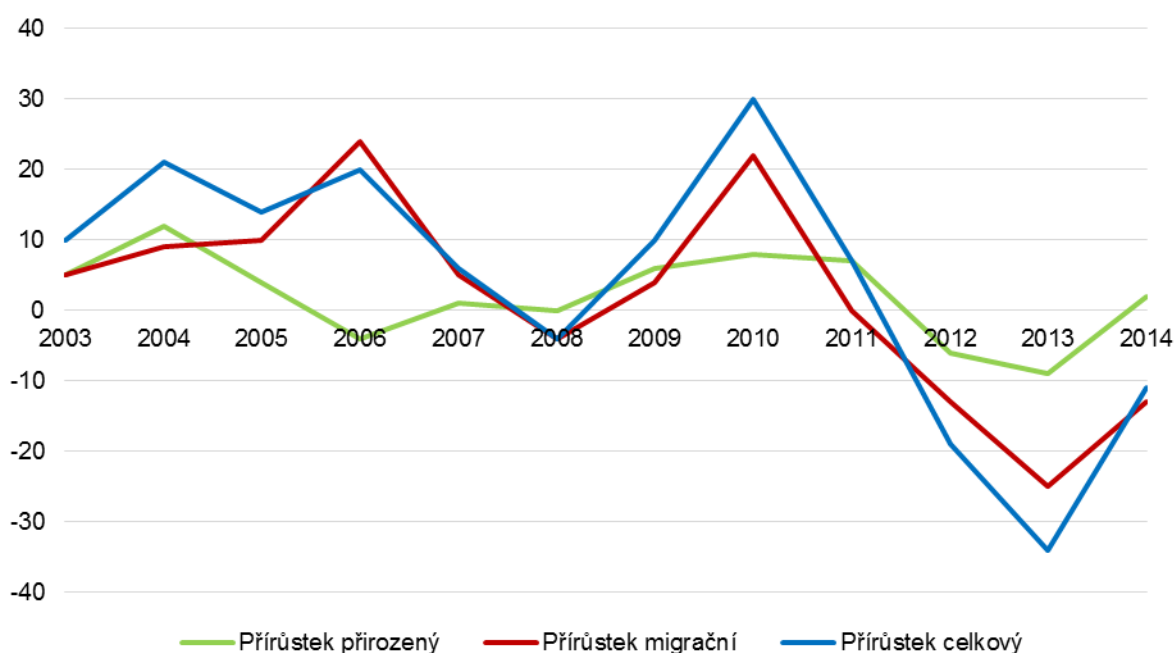
Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR, ČSÚ 2015, dostupné na www.czso.cz

Rozvoj obce je spjat s migrací obyvatelstva, a to především z krajského města Brna i opačným směrem. Přírůstky v obci značně kolísají, obec v současnosti řeší problém nedostatku stavebních parcel, což všechny druhy přírůstků negativně ovlivňuje. Plochy využitelné pro bydlení se v obci omezují převážně na stávající zástavbu ke koupí a

rekonstrukci, často nevyhovují potřebám současných mladých rodin. Situace tak má negativní dopad nejen na přírůstky obyvatel, ale i na věkové složení obyvatelstva v obci, jak bude znázorněno níže pomocí indexu stáří. Odliv obyvatel v produktivním věku může přerůst v demografickou hrozbu pro obec a neúměrně zvýšit nejstarší složku populace, pokud bude tento trend nadále pokračovat.

Vztah jednotlivých druhů přírůstku

Závislost celkového přírůstku na migračním přírůstku je významným ukazatelem při analýze budoucího vývoje celkového přírůstku v obci. Migrační přírůstek se na rozdíl od přirozeného přírůstku dá kvalifikovaně odhadnout v závislosti na rozvojových plánech obce. Přirozený přírůstek pak doplňuje celkový obrázek o situaci v obci. Vztah mezi těmito ukazateli od roku 2000 je pro větší názornost ještě převedena do grafu. Z něj je patrné, že hodnoty celkového přírůstku velmi významně kopírují hodnoty migračního přírůstku. V posledních pěti letech pak vývoj celkového přírůstku úzce sleduje hodnoty migračního přírůstku, vliv přirozeného přírůstku na trend celkového počtu obyvatel je zanedbatelný.

Obr. 4: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku v letech 2003-2014

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR, ČSÚ 2015, dostupné na www.czso.cz

Věkové složení obyvatel

Věkové poměry v území vyjadřuje index stáří, tedy počet obyvatel ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let, který vypovídá o tom, zdali na daném území dochází ke stárnutí obyvatelstva. Na konci roku 2014 byl index stáří obyvatelstva 93,6, poměr nejmladší složky

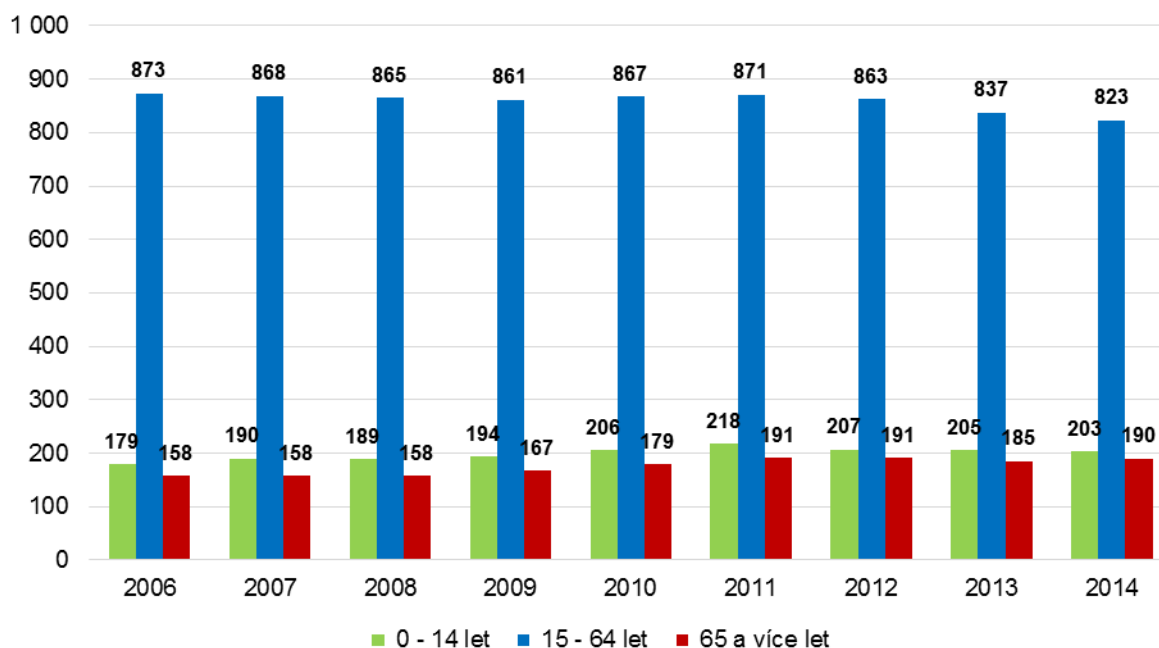
obyvatelstva vůči té nejstarší je tedy v obci trvale pozitivní. Počet produktivních obyvatel (od 15 – 64 let) činil 823, podrobněji viz tabulka⁴.

Tab. 2: Věkové poměry v obci v roce 2014

OBEC	Celkový počet obyvatel	Počet obyvatel ve věku			Podíl obyvatel ve věku			Index stáří
		0-14	15-64	65+	0-14 (%)	15-64 (%)	65+ (%)	
Těšany	1216	203	823	190	16,7	67,7	15,6	93,6

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2015

V obci se zatím neprojevuje trend stárnutí obyvatelstva, tedy stav, kdy nejstarší složka obyvatelstva převažuje nad tou nejmladší. Obec se ale setkává s jiným negativním trendem – odlivem obyvatelstva v produktivním věku. V obci se v posledních letech snižuje počet aktivních obyvatel schopných práce a zapojení do společenského života v obci. Při setrvalé podpoře migrace obyvatelstva a především mladých rodin může obec tento trend v budoucnu zvrátit, závisí to však především na dostupnosti ploch pro bydlení. Ostatní faktory (dostupnost služeb, dojízdnost do spádových center, úplná ZŠ, společenský život) jsou nakloněny migraci do obce. Poměr jednotlivých věkových skupin od roku 2006 je znázorněn v následujícím grafu:

Obr. 5: Obyvatelstvo podle věkových kategorií v letech 2006-2014

Zdroj: Počet a věkové složení obyvatel v obcích Jihomoravského kraje k 31. 12. 2006-2014, ČSÚ 2015, dostupné na www.czso.cz

⁴ Veřejná databáze, ČSÚ, 2015

Vzdělanostní struktura

Informace o vzdělanostní struktuře obyvatel ze SLDB z roku 2011 napovídají, že stejně jako jinde v okrese Brno-venkov převládá obyvatelstvo se středoškolským vzděláním. Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel činí zhruba 7 %, pohybuje se tedy výrazně pod celkovým jihomoravským průměrem.

Tab. 3: Obyvatelstvo ve věku 15 a více dle nejvyššího ukončeného vzdělání

	Počet obyvatel ve věku 15+ k 26.3.2011	Nejvyšší ukončené vzdělání (věk 15 a více)						
		bez vzdělání	základní vč. Neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	Vysokoškolské
Těšany	1 032	6	222	433	224	19	7	94
okres Brno-venkov	174 158	552	30 556	61 793	46 597	4 490	2 059	21 915

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

Sociální situace v obci

▪ **Národnostní menšiny**

V obci nejsou významně zastoupené národnostní menšiny, podle SLDB 2011 zde žije 16 Slováků, 4 Poláci, 2 Němci a 2 Rusové⁵. Tyto národnostní menšiny se však nijak nesdružují a nevyčleňují z běžného života obce.

▪ **Sociálně slabé skupiny**

Sociálně slabé skupiny obyvatel obec neeviduje, sociální vyloučení hrozí především nejstarší skupině obyvatel, kde však obec nemá k dispozici údaje o příjmech, výdajích a rodinné situaci obyvatel, případné problémy řeší jako ojedinělé situace podle dostupných možností (úlevy na poplatcích, pomoc obecních zaměstnanců při údržbě zahrad, atd.).

▪ **Sociálně vyloučené lokality**

Jako sociálně vyloučenou a potenciálně nebezpečnou lokalitu vnímá obec především okolí mysliveckého srubu, u nějž je v noci nedostatečné osvětlení a slouží jako místo setkávání konzumentů alkoholu. Problémy s uživateli nelegálních návykových látek v obci nejsou, problémy soužití s osobami ohroženými alkoholismem obec řeší především dohledem a domluvou. Do budoucna obec zvažuje koncepční řešení lokality srubu, zvláště s ohledem na jeho umístění v blízkosti základní školy a fotbalového hřiště.

⁵ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

Spolková, osvětová a informační činnost

▪ SDH Těšany

Sbor dobrovolných hasičů vede dětské oddíly požárního sportu, ve kterém se děti učí samostatnosti a trénují tělesnou zdatnost. SDH Těšany se pravidelně účastní soutěží, pořádá v obci hasičské soutěže v rámci národopisných slavností a v zimním období, pravidelně organizuje výlety pro hasiče i veřejnost, jednou do roka pořádá hasičské soustředění dětí. SDH se zapojuje do organizace akcí pořádaných v obci, pořádá ples, ostatkový průvod, pálení čarodějnic, dny dopravní bezpečnosti s dětskými soutěžemi. SDH pravidelně pořádá sběry železného šrotu a elektrospotřebičů, pomáhá obci v údržbě zeleně. S ostatními spolky a obcí spolupracuje na pořádání akcí pro veřejnost, například jarní vycházka se soutěžními úkoly Těšanská stopa. SDH vyvíjí značné úsilí v rámci kulturní, sportovní i bezpečnostní činnosti v obci, je však limitováno tím, že hasičská zbrojnice není v majetku obce ani SDH a proto pro svou činnost může čerpat jen omezenou dotační podporu. Do budoucna cítí SDH i obec potřebu řešit vhodnou lokalitu pro výstavbu nové hasičské zbrojnice, ideálně spojené s multifunkčním sálem, který by sloužil i potřebám ostatních spolků⁶.

▪ TJ Sokol Těšany

Tělocvičná jednota Sokol Těšany byla založena v roce 1934. V současné době zde trénuje 5 fotbalových týmů. Tělocvičná jednota vlastní fotbalové hřiště s kabinami, které jsou dnes v nevyhovujícím stavu. Spolek s obcí hledají přijatelné řešení této situace. Jako schůdné řešení se jeví možnost, že TJ Sokol obci postoupí prostor asfaltového hřiště, aby se zde dalo vybudovat multifunkční hřiště s umělým povrchem, a obec se ve spolupráci s TJ Sokol zasadí o renovaci stávajících kabin či zbudování nových. Sokolské týmy se účastní mnoha soutěží, v Těšanech pořádají tradiční Bison Cup, kde se setkává přes 300 soutěžících. Na akci navazuje taneční zábava letní noc. TJ Sokol se věnuje práci s mládeží, pořádá sportovní den pro děti.

K pravidelně pořádaným kulturním akcím, na jejichž organizaci se Sokol podílí, patří Barnabášské hody, zabijačkové hody na fotbalovém hřišti, Štěpánský fotbalový turnaj a další akce v obci⁷.

▪ Orel jednota Těšany

Orel jednota Těšany se zaměřuje na sportovní a kulturní volnočasové aktivity mládeže, především na trénink floorbalu. Nabízí mládeži smysluplné využití volného času a zaměření

⁶ Hasiči Těšany, dostupné na www.outesany.cz

⁷ TJ Sokol Těšany, dostupné na www.bisoncup.cz

na morální hodnoty. Ve spolupráci s Rodinným centrem NA MYŠÁKU zajišťuje zázemí pro tábornický oddíl Robinson, který se celoročně schází v prostorách Orlovny a v létě využívá zázemí Orla pro letní přivesnický tábor. V rámci Orla působí i dětský lidový taneční kroužek Lušňáček. Orel Těšany spolupracuje s obcí při organizaci Barnabášských hodů, babských hodů a národopisných slavností. Zcela v režii Orla Těšany je každoroční hudební festival na kapličce nad Těšanskou přehradou, letní odpoledne s hudbou a aktivitami pro děti v přírodě a mimo centrum obce⁸.

▪ **Rodinné centrum NA MYŠÁKU, z.s.**

Centrum vzniklo v roce 2008, působí v prostorách bývalého obecního archivu, jež za finanční pomoci obce a Jihomoravského kraje přebudovalo na prostory pro dětské výtvarné dílničky, cvičení a jiné aktivity pro rodiny s malými dětmi. Rodinné centrum se věnuje volnočasovým aktivitám pro nejmladší děti a rodiny, organizuje zpívanky, cvičeníčko pro děti, tábornický oddíl a letní přivesnický tábor či keramiku pro dospělé. Mezi každoroční akce rodinného centra patří vynášení Moreny, bazárek dětského oblečení, Těšanská stopa, kterou organizuje spolu s hasiči, loučení s prázdninami, pingpongový turnaj Myšák cup, svatomartinská lampionová cesta, divadelní představení a dětská odpoledne⁹.

▪ **Těšánek, z.s.**

Spolek vznikl jako obdoba dřívějšího sdružení rodičů a přátel školy, jeho činnost se zaměřuje na podporu a financování aktivit ZŠ a MŠ.

▪ **Kalimero, z.s.**

Spolek Kalimero se věnuje tréninku mažoretkového sportu, v obci pořádá vystoupení mažoretek v rámci programu maškarního plesu ZŠ a MŠ, předvánoční pohádkové představení. Mažoretky se účastní národních i mezinárodních soutěží, v Těšanech také soutěže pořádají¹⁰.

▪ **Myslivecké sdružení**

V obci působí myslivecké sdružení, které si klade za cíl péči o přírodu a zvěř. Myslivci pořádají každoroční ples a podílejí se na pravidelných akcích pořádaných v obci¹¹.

⁸ Orel Těšany, dostupné na www.oreltesany.cz

⁹ O nás, dostupné na www.rcnamysaku.cz

¹⁰ Kalimero o.s., dostupné na www.kalimeroos.cz

¹¹ Myslivci, dostupné www.outesany.cz

▪ **Včelaři**

Organizace včelařského svazu v Těšanech sdružuje 21 včelařů s celkovým počtem 228 včelstev. V kulturním životě obce nejsou včelaři nijak významně aktivní¹².

▪ **Významné akce**

Mezi významné akce v obci patří každoroční maškarní ples, myslivecký a hasičský ples, ostatkový průvod, vynášení Moreny, pouť do Nesvačilkly na Květnou neděli, Otloukej se, písňáličko (ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně), velikonoční dílničky v ZŠ, velikonoční hrkání, dětský dopravní den, pálení čarodějnic, Těšanská stopa, Barnabášské hody, sportovní den, Bison cup, hudební festival, národopisné slavnosti a babské hody s kovářskou soutěží pod patronátem Technického muzea, loučení s prázdninami, zájezd pro seniory, pingpongový turnaj, lampionová cesta, výstava betlémů, rozsvěcení vánočního stromu, svatý Mikuláš v kostele, mikulášské závody v požárním sportu.

▪ **Podpora spolkové činnosti**

Obec se podílí na organizaci společenských událostí, poskytuje prostředky na provoz kulturních a sportovních zařízení v obci. V rozpočtu obce jsou každoročně vyčleňovány finanční příspěvky na chod jednotlivých spolků, rovněž jsou jim bezúplatně poskytovány obecní prostory. Obec také poskytuje součinnost při zajišťování dotačních titulů. Obec zajišťuje provoz obecní knihovny, která je otevřena jednou týdně v budově základní školy. Spolky a obec intenzivně spolupracují na plánování, přípravách a organizaci kulturního a sportovního dění v obci. Díky tomu je v obci během roku zajištěna pestrá nabídka volnočasových, sportovních i kulturních aktivit. Obec usiluje o zlepšování podmínek a zázemí pro všechny tyto aktivity. Pro neorganizované setkávání dětí jsou v obci tři dětská hřiště, přičemž obec podle budoucích možností plánuje i zbudování nového hřiště v lokalitě u starého hřbitova.

▪ **Práce obce s mládeží a seniory**

Obec podporuje práci s mládeží ve spolcích, je zřizovatelem ZŠ a MŠ, s kterými úzce spolupracuje. Obec pořádá vítání občánků, pasování školáků a dbá na dostatečné zastoupení volnočasových aktivit pro mládež prostřednictvím řádných i mimořádných dotací pro spolky, organizátory kroužků a akcí.

Pro seniory obec pořádá pravidelná setkání seniorů a hromadné zájezdy. Aktivity pro seniory jsou pořádány prostřednictvím kulturní komise.

¹² Včelaři, dostupné na www.outesany.cz

▪ **Informovanost a spokojenost občanů**

O všech akcích obec informuje prostřednictvím místního rozhlasu, obecních webových stránek a nástěnek. Respondenti dotazníkového šetření jsou s kulturním a společenským životem v obci převážně spokojeni (73 % spokojeno či spíše spokojeno), občanům chybí sportovní vyžití pro starší děti a dospělé, komentují i kvalitu zázemí pro sportovní a kulturní aktivity¹³. Obec si je vědoma toho, že nejčastěji využívaným objektem pro akce i pravidelné sportovní vyžití je tělocvična ZŠ, která již není v perfektním technickém stavu, do budoucna plánuje rekonstrukci tělocvičny podle finančních možností. Respondentům dotazníkového šetření chybí i venkovní sportovní prostory a kulturní dům. Obec plánuje řešit problém kulturního zázemí multifunkčním sálem hasičské zbrojnice podle dostupných finančních možností a dotační podpory.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

▪ **Spolupráce obce s podnikateli**

Obec místní podnikatele podporuje v rámci dostupných možností. Obec pronajímá část budovy bývalého obecního archivu, nyní zde sídlí kadeřnictví a kosmetika. Dále podnikatele propaguje prostřednictvím webových stránek, oslovuje místní podnikatele s veřejnými zakázkami. Na potřeby podnikatelů reaguje podle konkrétní situace, neeviduje žádnou převažující potřebu, která by spojovala více podnikatelských subjektů.

▪ **Struktura podnikatelských subjektů v obci**

V obci působí 199 podnikatelů – fyzických osob, 21 mikropodniků (do 9 zaměstnanců), 5 malých podniků (do 49 zaměstnanců), 17 obchodních společností a 2 akciové společnosti. Převažuje činnost ve stavebnictví, dále ve zpracovatelském průmyslu a pohostinství. Odvětvovou strukturu znázorňuje graf níže.

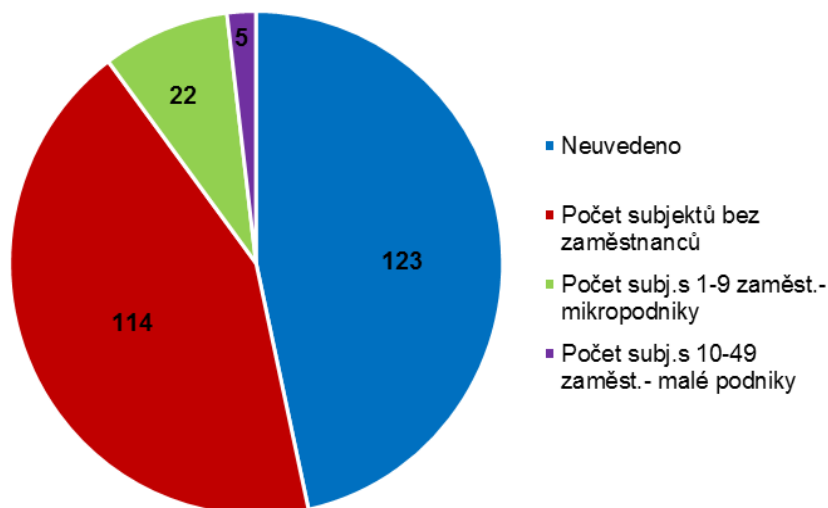
Tab. 4: Hospodářská činnost za rok 2014

Zemědělství, lesnictví, rybářství	10
Zpracovatelský průmysl	39
Stavebnictví	47
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	45
Doprava a skladování	8
Ubytování, stravování a pohostinství	17
Činnosti v oblasti nemovitostí	3
Profesní, vědecké a technické činnosti	14
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	7

¹³ Dotazníkové šetření, 2015

Ostatní činnosti	22
Nezařazeno	14

Zdroj: <http://www.risy.cz/cs/>

Obr. 6: Rozdělení ekonomických subjektů dle počtu zaměstnanců

Zdroj: Český statistický úřad, stav k 31. 12. 2013, dostupné na www.czso.cz

▪ **Charakteristika klíčových subjektů**

V obci působí firmy Agro Monet, a.s., SUF Trade, a.s., D.M.F. a.s., Pila Těšany, Šinkvický dvůr – statek, několik autodopravců, kovovýrobců, tři restaurace a jeden hostinec. Tyto firmy jsou zásadní pro zaměstnanost na území obce, vytvářejí pracovní místa pro obyvatele Těšan a přilehlého okolí. Celkový počet pracovních míst je však příliš malý pro potřeby obce, nesídlí zde ani jeden podnik střední velikosti.

▪ **Komerční služby v obci**

Mikropodniky a podnikatelé – fyzické osoby bez zaměstnanců pokrývají značnou část spektra komerčních služeb v rámci obce, více viz následující graf. Celkové pokrytí komerčními službami je dostačující.

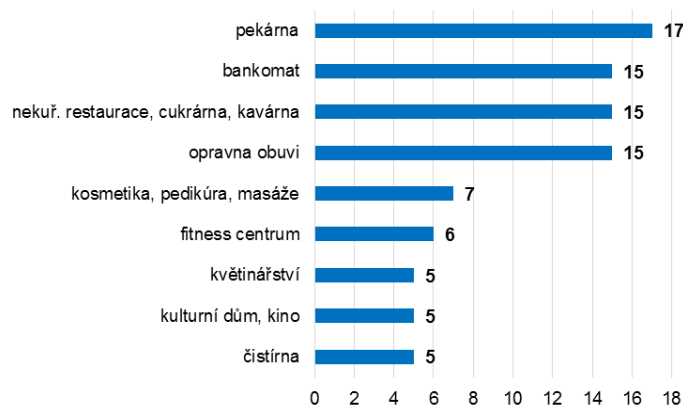
Tab. 5: Nabídka služeb v obci Těšany v roce 2015

OBEC	Stolařství, truhlářství	Instalater, topenář	Malíř, natěrač	Stavební řemesla	Zámečnictví, kovářství	Krejčí, švadlena	Kadeřnictví, kosmetika	Opravy motor. vozidel	Masáže	Potraviny / smíšené zboží	Obchodní středisko	Pošta	Restaurace	Pohostinství (bez stravování)
Těšany	2	1	1	7	2	2	3	2	2	3	-	1	3	-

Zdroj: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013; *údaje nejsou dostupné – města nad 5 tis. obyv., kde se již předpokládá výskyt všech služeb (a je obtížné je spočítat) v dotazníku nevyplňovala; doplnění Obec Těšany, dostupné na www.outesany.cz

▪ Chybějící komerční služby

Z dotazníkového šetření jihomoravského kraje z roku 2013 vyplývá, že obslužnost službami v obci vyhovuje, jen za specializovanými prodejny, bankovními službami a kulturou dojíždějí obyvatelé obce především do Brna, Židlochovic či Újezdu u Brna. V otevřené otázce dotazníkového šetření se vyjádřilo celkem 30 % respondentů. Občané nejvíce postrádají pekárnu, bankomat, opravnu obuvi, cukrárnu – kavárnu¹⁴.

Obr. 7: Chybějící služby v obci Těšany

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2015

▪ Podpora podnikání v obci

Obec se snaží podnikání podporovat dle aktuálních příležitostí. Na webových stránkách obec zveřejňuje seznam firem a služeb působících v obci. Podpora podnikání nepatří mezi zásadní rozvojové priority obce, v obci je vyvážené podnikatelské prostředí. V dotazníkovém šetření bylo jen 9 % respondentů podnikajících v obci. Na podporu podnikání v otevřené otázce navrhují respondenti možnost podnikatelského inkubátoru v obci, zvýhodněný nájem v obecních prostorách pro začínající podnikatele či vyčlenění průmyslové zóny v územním

¹⁴ Dotazníkové šetření, 2015

plánu obce¹⁵. Tyto návrhy se však jeví jako převážně hypotetické, obec neneviduje konkrétní zájemce o nájem či využití potenciálních průmyslových objektů. Přesto by lokalita obce byla pro velké investory výhodná svou polohou i možností využití prostor bývalého statku, pokud by potenciální investor vstoupil do jednání se soukromými majiteli objektu.

▪ **Charakter zemědělské výroby**

Zemědělskou výrobu v obci převážně zajišťuje Agro Monet a.s. Agro MONET, a.s. je společnost s dlouhou historií, navazuje v podnikání na původní JZD Moutnice a ZD Moutnice. Patří mezi tradiční výrobce zemědělských komodit v katastru obcí Moutnice, Těšany a Nesvačilka. Hospodaří na 2 300 hektarech zemědělské půdy, na kterých pěstuje obiloviny, řepku olejnou, řepu cukrovku, kukuřici a další krmné plodiny. Obhospodařuje také vinice na výměře 42 ha. V živočišné výrobě je významná výroba mléka a chov prasat, kdy velká část vykrmených prasat je porážena na vlastních jatkách, která splňují nejpřísnější hygienické normy a požadavky EU.

▪ **Pozemkové úpravy a územní plán**

V katastrálním území probíhají v roce 2015 přípravy na komplexní pozemkové úpravy, ty byly započaty již v roce 2011. Absence pozemkových úprav je v současnosti jednou z překážek rozvoje obce.

Obec má zpracovaný územní plán z roku 2011, který vyhovuje současným potřebám obce.

▪ **Atraktivita cestovního ruchu¹⁶**

○ **Kovárna**

Dominantou obce je kovárna na návsi. Kovárna je ojediněle zachovalým objektem řemeslnické dílny ve spojení s hospodářským a obytným stavením. První písemné zprávy o těšanské kovárně pocházejí z konce 17. století. Dá se však předpokládat, že zdejší kovářská dílna vznikla bezprostředně po založení vrchnostenského dvora v Těšanech roku 1377. Stavení v dnešní podobě selského baroka bylo vybudováno kolem roku 1700 na místě starší, historicky doložené kovárny. Kovárna je postavena s podloubím, kde se na břevně mezi pilíře přivazovali koně pro kování. Zde se také kovalo rozměrnější zemědělské nářadí, které se nevešlo do kovárny - vozy, žebřiny, saně, trakaře, natahovaly se ráfy na kola a jiné. V roce 1963 byla kovárna v Těšanech zapsána do státního seznamu nemovitých kulturních památek. V roce 1969 převzalo objekt do vlastní správy Krajské středisko památkové péče. Rekonstrukce za dohledu pracovníků Technického muzea proběhla v letech 1972 až 1975.

¹⁵ Dotazníkové šetření, 2015

¹⁶ Památky v Těšanech, dostupné na www.outesany.cz

Dnes je v prostorách kovárny odloučené pracoviště Technického muzea. Zařízení kuchyně a světlice znázorňuje životní styl a prostředí kováře v 19. století. V hospodářských budovách jsou instalovány ukázky velkých kusů kovářské práce, bran, pluhů, částí zemědělských povozů a drobné výrobky kovářů. Možnost předvádět historický způsob kovářské výroby v dobových prostorách byla několikrát využita i televizí. Na expozici kovářství navazuje kolářská dílna, která představuje základní technologie, typické výrobky a nářadí tohoto řemesla. Technologie je představena základní kolářskou prací – výrobou kola, a to v jednotlivých pracovních fázích. Expozice kovářství a kolářství Technického muzea v Brně v kovárně v Těšanech je otevřena v době od 1. dubna do 31. října v sobotu a neděli a ve státem uznaných svátcích od 9 do 17 hodin. V ostatní dny na objednávku. Ročně kovárnu navštíví kolem 2 000 návštěvníků.

○ **Kostel sv. Barnabáše**

Přestože v Těšanech nebyl kostel, měly od roku 1697 svého patrona. Začali ho vzývat po velkém požáru toho roku. V 18. století mu byla zasvěcena kaplička a zvonička zároveň, která se v roce 1783 musela postavit znovu po řádění vichřice. Obec se dlouho snažila o vlastní kostel. Jeho budování začalo v letech 1896-97. 12. června 1907 došlo ke slavnostnímu zasvěcení.

V roce 1942 přišel kostel o dva zvony, které byly sňaty a určeny na výrobu válečného materiálu. Po válce se provedla rozsáhlá pátrací akce, ale zvony se nenašly. V roce 1945 byl kostel poškozen. Roku 1955 se do kostela zakoupil nový zvon. První vyzvánění bylo na památku obětem okupace. Později přibyl další. Kostel má nyní tři zvony zasvěcené sv. Barnabáši, Svaté rodině a sv. Janu Křtiteli. V roce 1966 se provedla oprava kostela a o rok později se nainstalovaly věžní hodiny. V letech 1991-93 proběhla další větší oprava a roku 1999 se zrekonstruovala střecha a věž.

○ **Kaple Panny Marie**

Kaple byla postavena na kopci nad vinohrady a Těšanskou přehradou po skončení druhé světové války. Za války bylo odvedeno několik občanů Těšan do koncentračních táborů, všichni se vrátili živí. Přisoudili to tomu, že se modlili k panně Marii a zavázali se, že postaví kapličku. Všichni z okolí nadšeně souhlasili a pořádaly se sbírky a každý kdo mohl, při stavbě pomohl. Na kapli se konají pravidelné poutě v měsíci květnu, v létě je dějištěm hudebního festivalu a po celý rok je vyhledávaným místem pro pěší vycházky a jako klidová zóna mimo centrum obce.

○ **Zámeček a sochy**

Bývalá rezidence, později zámek je raně barokní jednoposchodová budova obdélníkového půdorysu, která má v ose hlavního průčelí mělký rizalit, k němuž je přistavěn portikus

s balkonem v patře. V roce 1999 zámeček prošel rekonstrukcí a nyní je v soukromém vlastnictví. Objekt je sice nepřístupný, ale jeho větší část sousedí s volně přístupným chodníkem, pohledově proto jde o významný objekt v obci.

V obci se nacházejí tři sochy: socha sv. Gottharda, socha sv. Dominika a Krucifix. Objekty pochází z období baroka (přibližně polovina 18. století) a v současné době stojí poblíž sebe, před těšanskou kovárnou a zámkem (socha sv. Dominika sem však byla v minulosti přemístěna). Všechny sochy byly v roce 2014 restaurovány. Na návsi rovněž stojí památník obětí I. světové války se sochou T. G. Masaryka.

▪ **Turistická infrastruktura**

Obcí prochází dvě cyklotrasy, které budou pojednány níže. Turistické informace může poskytovat obecní úřad nebo kovárna, kterou spravuje Technické muzeum. V obci jsou tři restaurace, z toho pouze jedna poskytuje omezenou kapacitu pro ubytování (3 pokoje). Obec je vybavena pouze pro průjezdní turistický ruch a neočekává, že by se tato situace měla změnit. Pro potřeby místní rekreace a lokální turistiky se plánuje zbudování rybníčku s potenciálem pro koupání. Toto však bude možné až po dokončení komplexních pozemkových úprav. Respondenti dotazníkového šetření se vyjádřili převážně pro budování cyklostezek a podporu cykloturistiky v obci, dále také pro aktivity s folklórní a tradiční náplní¹⁷.

Trh práce

▪ **Obyvatelé v aktivním věku**

V Těšanech žilo k poslednímu Sčítání lidu, domů a bytů 845 obyvatel v produktivním věku, což činilo 68,6 % obyvatelstva (k 31. 12. 2014 823 osob v produktivním věku – 67,6 % obyvatelstva)¹⁸.

▪ **Ekonomicky aktivní obyvatelstvo**

V roce 2011 žilo v obci podle údajů SLDB 617 ekonomicky aktivních obyvatel, což bylo 50,1 % celkového obyvatelstva. Z toho 581 osob bylo zaměstnaných, 91 samostatně výdělečně činných, 18 zaměstnavatelů, 15 pracujících důchodců, 8 žen na mateřské dovolené a 36 nezaměstnaných¹⁹.

¹⁷ Dotazníkové šetření, 2015

¹⁸ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

¹⁹ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

▪ **Míra nezaměstnanosti**

MPSV udává míru nezaměstnanosti v obci 3,5 % v listopadu 2015, tedy nižší než průměr pro Brno-venkov ze stejného období, který činil 4,9 %. Aktuálně je v obci 29 uchazečů o zaměstnání a 1 volné pracovní místo. Období ekonomické recese se do míry nezaměstnanost v obci zřetelně promítlo, křivka nezaměstnanosti kopíruje celorepublikový trend. Aktuální údaje jsou však příznivé a míra nezaměstnanosti je nejnižší za posledních patnáct let. Vývoj míry nezaměstnanosti od roku 2004 znázorňuje graf níže. Údaje z let 2012-2013 bohužel nejsou dostupné z důvodu výpadku databáze MPSV. Dlouhodobá nezaměstnanost má na celkové nezaměstnanosti v obci 35% podíl, z celkového počtu 37 dostupných uchazečů o práci v roce 2014 bylo 13 osob evidováno déle než 12 měsíců. Vyšší nezaměstnanost je mezi obyvateli se základním vzděláním či se středním vzděláním bez maturity²⁰.

Tab. 6: Míra nezaměstnanosti v obci v letech 2007-2014

Obec	2007	2008	2009	2010	2011	2014
Těšany	3,70%	3,90%	8,00%	8,20%	8,40%	4,40%

Zdroj: Portál zaměstnanosti MPSV, dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz>

▪ **Dojížd'ka do zaměstnání**

Nadpoloviční většina ekonomicky aktivních občanů za prací vyjíždí, což odpovídá situaci ve většině srovnatelných obcích v okolí. Z Těšan za prací vyjíždí 371 občanů, což je 60,1 % z ekonomicky aktivních obyvatel, přičemž nejčastěji dojíždí do Brna²¹. Dostupnost do Brna je dobrá prostřednictvím silniční sítě jak při individuální, tak při hromadné dopravě. Četnost a kvalita spojů je analyzována v samostatné kapitole Dopravní obslužnost níže.

▪ **Podpora zaměstnanosti**

Obec nevyužívá institutu veřejně prospěšných prací, podporu zaměstnanosti zaměřuje spíše na podporu podnikání a vytváření nových pracovních míst ze strany potenciálních zaměstnavatelů. Celkově je v obci málo pracovních příležitostí, navzdory faktu, že nezaměstnanost jako taková je relativně nízká²².

²⁰ Portál zaměstnanosti MPSV, 2015, dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz>

²¹ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

²² Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2013, Jihomoravský kraj; dostupné na www.kr-jihomoravsky.cz

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

▪ **Voda**

Obec Těšany má vodovod pro veřejnou potřebu, který je majetkem OÚ Těšany a je provozován společností VAS a.s., divize Brno – venkov, provozní středisko Židlochovice. Obec je zásobena pitnou vodou ze skup. vodovodu Rajhrad, jehož zdrojem je voda dodaná z vodárenské soustavy Březová II, Vířský oblastní vodovod (dále jen VOV). Stávající místní zdroj, studny, jsou mimo provoz, z důvodu špatné kvality nejsou a nebudou využívány jako zdroj pitné vody.

Původní zdroj pitné vody (studny) bude zakonzervován s ohledem na jeho pozdější možné využití jako zdroje užitkové vody resp. nouzové zásobování. Z přívodního řadu vodojem Rajhrad I 2x450 m³ s max. hladinou 280,0 m n. m. a vodojem Sokolnice 650 m³ s max. hladinou 250,0 m n. m. je z odbočky gravitačním zásobovacím řadem Žatčany, dále navazujícím zásobovacím řadem Nesvačilka a dále přívodními řady Nesvačilka – Moutnice a Moutnice – Těšany plněn vodojem Těšany 2x250 m³ s max. hladinou 260,0 m n. m. a min. hladinou 255,0 m n. m. Z něho je zásobovacím řadem navazujícím na rozvodnou síť obec Těšany zásobena. Využívané vodní zdroje jsou umístěny mimo řešený katastr. Stávající místní zdroj, studny, jsou mimo provoz z důvodu nedostatečné kvality jímané vody.

Stávající zdroje jsou dostatečně kapacitní pro zásobování obce i po realizaci výhledové zástavby a s tím spojeného nárůstu potřeby vody. Dle dostupných podkladů je vodovodní síť vzhledem ke stávající zástavbě téměř kompletní, řady jsou v relativně dobrém technickém stavu. K častějším poruchám dochází na původních řadech z LT²³.

Na vodovod je napojeno 350 bytů v obci²⁴.

▪ **Kanalizace**

Kanalizační síť v obci Těšany je navržena jako jednotná, větvená, průtoky gravitační.

Kanalizační systém včetně ČOV byl zprovozněn v roce 2006. Stoková síť odvádí na ČOV veškeré splaškové vody z celého svého odkanalizovaného povodí a za deště též část dešťových vod po odlehčení. Na stokovou síť jsou napojeny splašky od obyvatelstva, rekreačních objektů, vybavenosti a z provozoven malých živností. V obci se nenachází žádný známý producent specifických průmyslových či jiných odpadních vod napojený na veřejnou kanalizaci. Stoky tvoří potrubí HDPE DN 800 a DN 1000, část kanalizace uložená v silničním průtahu byla provedena z KT trub DN 300 – 400, ostatní stoky jsou provedeny z PP a PEHD DN 250 – 1000. Celková délka stokové sítě je dle kolaudačního rozhodnutí 9680,20

²³ Územní plán obce, 2011

²⁴ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

m. Územní plán předpokládá perspektivní oddělování odpadních vod a přechod na oddílný kanalizační systém. Z tohoto důvodu má být u nových staveb vnitřní kanalizační systém řešen rovněž jako oddílný. Dešťové vody budou odváděny do stávajících vodních toků. Na stokové síti budou zřízeny revizní nebo spojovací šachty v minimálním intervalu 50 m. Při návrhu nové zástavby je vhodné minimalizovat rozsah zpevněných ploch a nezvyšovat odtokový součinitel dané lokality. U nově navržených RD se předpokládá vyvedení dešťových vod ze střech na terén a jejich zachycování pro závlahu. V zelených plochách je nezbytné při návrhu přísně dodržovat zásady povrchové retence.

V obci je zbudována centrální čistírna odpadních vod, která je umístěna v severozápadní části zastavěného území obce. Čistírna je řešena jako mechanicko – biologická, jednolinková s celoroční nitrifikací, denitrifikací a aerobní stabilizací kalu s možností odbourání fosforu simultánním srážením. Recipientem pro předčištěnou odpadní vodu je Moutnický potok. Stávající ČOV je dostatečně kapacitní pro současné potřeby obce i pro výhledový stav navrhovaný předkládaným územním plánem²⁵.

Na kanalizační síť je napojeno 380 bytů v obci²⁶.

▪ **Plyn**

Obec je v celém rozsahu plynofikována. Napojena je z vlastní regulační stanice RS 1 200 VTL/STL umístěné na západním okraji obce v prostoru u Moutnického potoka. Tato je připojena vysokotlakou přípojkou DN 150 ze směru od Moutnice. Z této RS kromě Těšan je STL přivaděčem připojena obec Nesvačilka – potrubím PE 90 z prostoru od stávající zemědělské farmy. Provozovatelem plynovodu v obci je RWE Brno²⁷.

▪ **Elektřina**

Území obce je zásobováno energiemi dvojcestně, a to elektřinou a zemním plynem. Nepředpokládá se výrazné zvyšování nároků na zajištění elektrického příkonu pro vytápění, vaření a ohřev TUV, neboť pro tyto účely je uvažováno v převážné míře s využíváním plynu – v současné době cca 95 %. Elektrickým vytápěním je v současné době vybaveno cca do 5 % bytového fondu, s jeho rozšiřováním se v bilančním období do r. 2020 plošně neuvažuje – pouze v individuálních případech včetně nové výstavby v rozsahu cca do 10 % s ohledem na možnost využití dostatečně kapacitně dimenzované plynovodní sítě.

Území obce je zásobováno elektrickou energií z rozvodny 110/22 kV Sokolnice z hlavního primárního venkovního vedení VN 22 kV č. 4. Stávající vedení vyhovuje současným i výhledovým přenosovým požadavkům, nepředpokládají se žádné zásadní úpravy. Pouze je

²⁵ Územní plán obce, 2011

²⁶ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

²⁷ Územní plán obce, 2011

uvažováno s úpravou VN trasy nadzemního vedení na východním okraji obce. Kabelové rozvody VN se v území nevyskytují. Provozovatelem distribuční soustavy je E.ON, a.s.²⁸.

▪ **Veřejné osvětlení**

Veřejné osvětlení je v obci provedeno převážně nadzemním vedením na společných stožárech s rozvodnou sítí NN včetně upevnění svítidel. Veřejné osvětlení není staré ani neúměrně poškozené, jeho postupná rekonstrukce a doplnění se však plánuje v závislosti na přeložce kabelů elektrického vedení do země²⁹.

▪ **Telekomunikace a internet**

V katastru obce a její zastavěné části se vyskytují stávající trasy podzemní přenosové kabelové sítě DOK (dálkový optický kabel), který je ve správě Telefonica O2 Czech Republic, a.s. MPO Brno. Do území vstupuje ze směru od Moutnice, v souběhu se silnicí pokračuje přes zastavěnou část obce do RSU Těšany a odtud dále ve směru na Újezd u Brna.

Území obce je pokryto signálem operátorů mobilní telefonní sítě GSM. Základnová stanice operátora O2 je umístěna cca 700 m jižně od obce.

Internetové připojení je realizováno bezdrátovým připojením, které v obci nabízí několik poskytovatelů (UPC, Hakom, MPCom, mamut.net).

▪ **Odpadové hospodaření v obci**

Obec provozuje sběrný dvůr, který je otevřen dvakrát týdně. Zde lze odkládat vybrané druhy odpadů - objemný odpad (nábytek, zařízení domácnosti), elektrošrot (pračky, televize, rádia, sporáky, počítače, videa..), kovový odpad, dřevěný odpad, textilní odpad, papír, sklo, plasty, kartony a stavební odpad do množství 50 kg na bytovou jednotku za měsíc. Otevírací doba je každou středu a sobotu od 15:00 do 16:00 hodin.

Základní škola pořádá dvakrát ročně sběr papíru jako podporu třídění odpadu, výtěžek využívá k nákupu motivačních her a pomůcek pro žáky.

Na obecním úřadě, v ZŠ, prodejně ENAPO a prodejně průmyslového zboží jsou umístěny kontejnery na baterie. V obci je nově umístěno 6 kontejnerů na sklo, v prosinci 2015 obec zavedla třídění plastů a papíru pomocí samostatných popelnic do každé domácnosti. Popelnice na tříděný odpad jsou svázeny zvlášť a elektronicky evidovány. Obec plánuje motivační snížení poplatku za odpad pro domácnosti, které odpad vytrídí a sníží tak produkci komunálního odpadu. Podle údajů z třídění v roce 2016 budou v roce 2017 upraveny poplatky za komunální odpad v obci.

²⁸ Územní plán obce, 2011

²⁹ Územní plán obce, 2011

Do roku 2015 byly omezené možnosti třídění, přesto se v obci vytřídil nejvíc plasty, sklo, bioodpad a elektrospotřebiče. Podle dotazníkového šetření se nejpodstatnější část tříděného odpadu likviduje prostřednictvím sběrného dvora. Tato situace se však v následujícím období očekávatelně změní – v době dotazníkového šetření zároveň probíhalo i rozdávání popelnic do domácností. V prosinci 2015 byly zajištěny popelnice na tříděný odpad pro nadpoloviční většinu domácností v obci, následně obec eviduje druhou vlnu žádostí o popelnice na tříděný odpad, celkově projevilo zájem 87 % domácností. Procento odpadu svezeneho přímo z kontejnerů by tak mělo v roce 2016 již významně konkurovat procentu odpadů vytříděných prostřednictvím sběrného dvora. V otevřené otázce dotazníkového šetření se k problematice odpadů vyjádřilo celkem 26 % respondentů. Občané by uvítali zejména více odpadkových košů a více kontejnerů rozmístěných po obci, především na sklo a textil a zelený odpad (listí, větve)³⁰.

▪ **Hřbitov**

Hřbitov je jedním z důležitých míst v obci, plní funkci občanské vybavenosti, udržování tradic i místo sociální komunikace především pro seniory. V Těšanech se nachází starý hřbitov u hlavní silnice, kde se již nepohřbívá, a nový hřbitov za vesnicí směrem na Nesvačilku, který byl renovován, proběhla zde úprava cestiček, vybudování parkovacích míst, zbudování kvalitního veřejného osvětlení. Hřbitov však přestává kapacitně dostačovat, již nyní se projevuje nedostatek urnových hrobů a do roku 2020 bude kapacita hřbitova nedostatečná pro potřeby obce, bude třeba řešit rozšíření hřbitova.

Dopravní infrastruktura

▪ **Silnice v obci**

Silniční síť je v katastrálním území obce stabilizována. Obcí prochází silnice:

- II/380 Brno – Hodonín,
- III/4166 Těšany – Šaratice,
- III/4167 Žatčany – Nesvačilka – Těšany,
- III/0511 Těšany – Šitbořice – Nikolčice.

Na dálnici D2 je obec připojena v km 11,0 MÚK Blučina. Nájezd je od obce vzdálen zhruba 10 km.

V letech 2012-2014 byl realizován průtah obcí na silnici II/380, v rámci projektu byl zbudován kruhový objezd na návsi, který zároveň řešil nebezpečné křížení pěti cest. Špatná kvalita

³⁰ Dotazníkové šetření, 2015

silnic a bezpečnost provozu byly podle dotazníkového šetření Jihomoravského kraje z roku 2013 zásadní překážky rozvoje obce. Realizace průtahu proto výrazně napomohla rozvojovým možnostem obce, realizaci průtahu a přilehlých komunikací občané hodnotí kladně i v rámci dotazníkového šetření. Respondenti dotazníkového šetření však nadále kritizují špatný stav silnic, především kolem obecního úřadu a v ulici V Hlinkách³¹.

▪ **Dopravní zátěž**

Podle údajů ŘSD z roku 2010 dosahovala intenzita dopravy v obci 3001-5000 vozidel/24 hodin na silnici II/380³². Obec není výrazně ohrožena hlukem podle hygienických norem, ochranná pásma komunikací zůstávají zachována. Komfort bydlení v blízkosti silnice II/380 je však dopravou značně ovlivněn, v dotazníkovém šetření se vyskytly stížnosti na hluk, především z nákladní dopravy, nedodržování povolené rychlosti a narůstající nebezpečí silničního provozu³³.

Obr. 8: Intenzita silničního provozu v obci Těšany

Zdroj: <http://scitani2010.rsd.cz>

▪ **Železniční trať**

Katastrálním územím Těšan neprochází žádná železniční trať, ani se nevyskytuje žádné zařízení železniční dopravy. Nejbližší železniční stanice je cca 10 km vzdálený Újezd u Brna na trati č. 300 Brno – Přerov, nebo stanice Sokolnice-Telnice na stejné trati a i přibližně stejné vzdálenosti.

³¹ Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2013, Jihomoravský kraj; dostupné na www.kr-jihomoravsky.cz

³² Celostátní sčítání dopravy 2010, dostupné na <http://scitani2010.rsd.cz>

³³ Dotazníkové šetření, 2015

▪ **Místní komunikace**

Územní plán obce doporučuje zklidnění místních komunikací, a to nejlépe formou vymezení těchto komunikací jako zón s dopravním omezením - Zóny 30.

Návrh stávajících místních komunikací určených jako Zóna 30:

- obě komunikace spojující silnice II/380 a III/4167,
- komunikace spojující silnice III/4167 a III/4166,
- komunikace od křižovatky silnic II/380 a III/4167 po obytnou zástavbu³⁴.

V roce 2015 proběhla v obci projektová rozprava s architektem a obyvateli ulic Zejdova ulička (mezi komunikacemi II/380 a III/4167) a Velké Famílie (mezi komunikacemi III/4167 a III/4166). Do budoucna je v obou ulicích plánovaná zóna s dopravním omezením, opravy a dobudování chodníků, v Zejdově uličce též nová parkovací stání. Realizace projektu byla navržena na rok 2016 podle dostupného financování. Obec též plánuje dobudování chodníku od zámku směrem na Šaratice, které má navazovat na přeložku elektrického vedení.

▪ **Údržba místních komunikací**

Obec provozuje multifunkční vozidlo pro údržbu místních komunikací, údržbu provádějí obecní zaměstnanci. Respondenti dotazníkového šetření kritizovali úklid chodníků, především v zimním období. Tento podnět souvisí i se stížnostmi na špatný celkový technický stav chodníků, kvůli kterému je úklid značně ztížen³⁵.

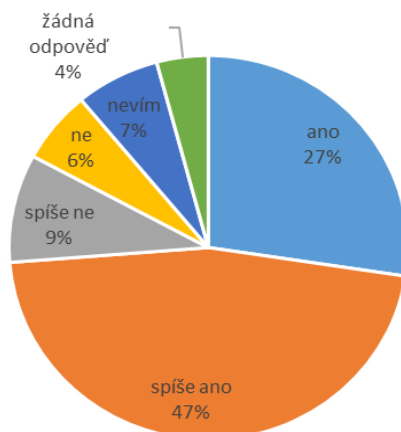
▪ **Bezpečnost na komunikacích**

Obec usiluje o zvyšování bezpečnosti na komunikacích. Respondenti dotazníkového šetření kritizují špatný stav chodníků v obci a nebezpečnou situaci při přecházení silnice před základní školou a u budovy RC NA MYŠÁKU. Na obou místech by bylo žádoucí doplnit dopravně bezpečnostní prvky, které by zvýšily bezpečnost chodců při přecházení. Mezi další nebezpečná místa patří Velké Famílie, kde mají motoristé sklony zrychlovat na dlouhé silnici, která ale vede okolo dětského hřiště. Situaci ve Velkých Famíliích a Zejdově uličce obec plánuje řešit zbudováním retardérů na vjezdech do ulice zároveň s dopravním omezením na Zónu 30. V Malých Famíliích a Močilkách nejsou vybudovány chodníky, v Močilkách je situace pro pěší i motoristy zhoršena jarními přívalovými dešti, které splavují ornici do ulice. Celkově jsou ale respondenti dotazníkového šetření s bezpečností v obci spokojeni (74 % spokojeno nebo spíše spokojeno)³⁶.

³⁴ Územní plán obce, 2011

³⁵ Dotazníkové šetření, 2015

³⁶ Dotazníkové šetření, 2015

Obr. 9: Spokojenost obyvatel s bezpečností v obci

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2015

▪ **Parkovací místa**

V obci je dostatek parkovacích míst v centru, při základní a mateřské škole, na parkovištích v různých částech obce. Dále se plánuje zbudování parkovacích míst v lokalitě Zejdova ulička, kde je potřeba řešit dopravu v klidu v rámci úzké silnice. Největší parkovací plocha v obci je v soukromých rukách a nachází se před restaurací Korok. Je žádoucí, aby obec s majiteli parkoviště vyjednala dohodu trvalejšího rázu, která se bude vztahovat především na pořádání velkých akcí v obci. Obec také zvažuje doplnění dopravního značení stávajících parkovišť kvůli lepší přehlednosti dopravní situace.

▪ **Cyklotrasy a turistické trasy**

Katastrálním územím obce prochází cyklotrasa č. 5114 Těšany – Šaratice. Trasa je vedena po silnici III. třídy s nižší intenzitou dopravy a v Šaraticích se napojuje na cyklotrasu č. 5101 Šaratice – Křenovice a dál vede na soubor cyklostezek Moravského Krasu. Druhá cyklotrasa na území Těšan je cyklotrasa č. 5094 Těšany – Svatá, která se napojuje na trasu č. 473 na území Ždánického lesa. V návaznosti na dokončení komplexních pozemkových úprav plánuje obec přeložení cyklostezky nad Těšanskou přehradou tak, aby vedla mimo vinohrady a zbudování zpevněného povrchu pro tuto cyklostezku. Též je plánována cyklostezka, která by spojovala Těšany a Moutnice³⁷.

Cyklistická doprava má význam s ohledem na spojení se sousedními obcemi a na rekreační využívání širšího území. Pěší doprava má obdobný význam. Na území Těšan nejsou žádné turistické trasy.

³⁷ Cyklotrasy, dostupné na www.cyklotrasy.cz

Dopravní obslužnost

▪ **Zapojení do IDS**

Obec je zapojena do IDS JMK s využitím autobusové dopravy. V obci se nacházejí dvě autobusové zastávky, Těšany a Těšany, u váhy. Obec se aktivně zapojuje do realizace spojů, ročně přispívá na provoz večerních spojů v obci.

▪ **Dostupnost spádových sídel a krajského města**

Za spádové sídlo lze považovat Brno, kam občané dojíždějí za prací, službami, kulturou i specializovanou zdravotní péčí. Spojení je vyhovující, obec neeviduje významnější problémy veřejné dopravy. Respondenti dotazníkového šetření kladně hodnotí dostupnost, četnost i kvalitu veřejné dopravy.

Těšany jsou od Brna vzdáleny 23 km, cesta trvá přímými spoji do 40 minut. Trasu Těšany-Brno obsluhuje 51 autobusových spojů ve všední den a 25 o víkendech. Většina autobusových spojů je přímá. Nepřímé spoje vykrývají především časové úseky ve špičce, navazují na vlakové spojení ze Sokolnic.

Spojení do Újezdu i do Židlochovic však nelze realizovat bez přestupů. Ve všední dny jezdí 38 spojů do Újezdu, cesta však trvá stejně dlouho jako do Brna a vyžaduje přestup. Do Židlochovic jezdí ve všední dny 46 spojů, cesta však též vyžaduje přestupy, v některých časech pak dokonce přestupy v Brně. Cesta do 20 km vzdálených Židlochovic tak může trvat až 90 minut. Brno je tedy nejlépe dojízdným spádovým centrem, pokud obyvatelé cestují hromadnou dopravou³⁸.

▪ **Chybějící spoje**

V obci chybí kvalitní spojení do ORP Židlochovice, což výrazně omezuje dostupnost služeb místně příslušné ORP. Dále v obci chybí noční spojení s krajským městem Brnem. Tuto situaci obec řeší od roku 2016 domluvou s dopravcem a dalšími obcemi, v roce 2016 má být realizován noční spoj z Brna do obce.

³⁸ Spojení, dostupné na jizdnirady.idnes.cz

5. Vybavenost

Bydlení

▪ **Počet domů a charakter zástavby**

Podle údajů ze SLDB 2011 je v obci 404 domů, z nichž 359 je obydlených. 7 domů slouží k individuální rekreaci a 7 je ve stavu nezpůsobilém k bydlení³⁹. Jádrem obce Těšany tvoří dva spojené prostory. Jeden je tvořen prostorem okolí zámku a kovárny u centrální křižovatky na JV, druhý SZ navazující zahnutou návesní ulicovkou (stará náves) s kostelem v „ohniskové poloze“ po kontaktu s Moutnickým potokem. Na prostor okolí zámku navazuje areál hřiště, školy a lesoparku, se zámkem přímo sousedí transformující se historický statek. Výrazným prvkem prostoru u zámku je památkově chráněný objekt kovárny, sochy sv. Dominika a sv. Gottharda, kříž a památník se sochou TGM. Stará náves je zčásti překrytá plochami stromové zeleně, významně dotvářejícími její obraz. Zástavba v obci je tvořena obytnými domy do max. 2 nadzemních podlaží převážně historicky protáhlého obdélníkového popř. hákového půdorysu v sevřeném typu zástavby, se sedlovými a polovalbovými střechami souměrnými se sklonem 35° až 45°, s hřebenem nad hlavním objemem stavby, orientovaným rovnoběžně s ulicí. V plochách vyčleněných územním plánem pro novou výstavbu obec usiluje o dodržení harmonického vesnického rázu domů obklopených zahrádkami, bude se snažit předcházet „zhuštění“ prostoru developerskou výstavbou⁴⁰.

▪ **Počet bytů**

V domech je celkem 480 bytů, z toho 435 je v rodinných domech a 45 v bytových domech, kterých je celkem 5. Byty v bytových domech vlastní spoluvlastnictví vlastníků o celkovém počtu 45 spoluvlastníků. Obec vlastní 24 bytů⁴¹.

▪ **Počet žadatelů o byt**

V obci se každoročně vyskytne deset až dvacet zájemců o bydlení, ať už potenciálních žadatelů o byt či zájemců o koupi rodinného domu v obci. Obec tuto poptávku není schopna uspokojit kvůli nedostatku stavebních parcel a ploch využitelných pro bydlení, které by byly v obecním majetku.

³⁹ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

⁴⁰ Územní plán obce, 2011

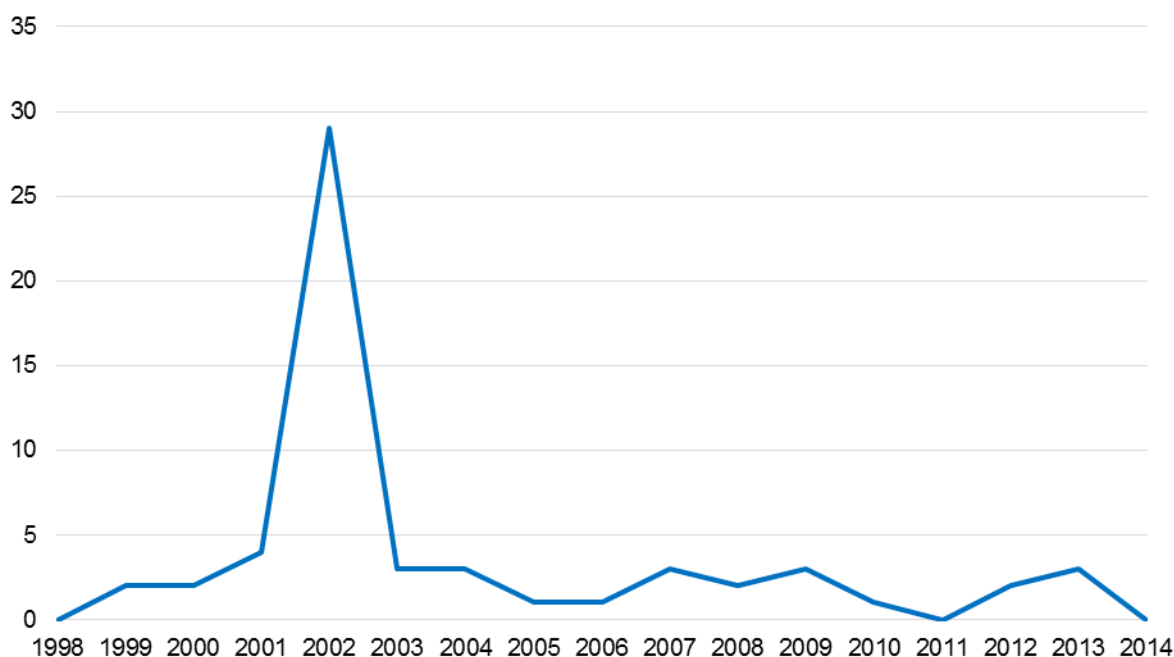
⁴¹ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

▪ **Objekty rekreace**

V obci se nachází 5 domů využívaných k individuální rekreaci, žádný objekt není využíván jako nájemní rekreační objekt⁴². Turistickým kapacitám slouží jen 3 nájemní pokoje v restauraci U Frantíka.

▪ **Počet dokončených bytů**

V období 1998-2014 bylo v obci dokončeno 59 bytů, přičemž největší boom bytové výstavby proběhl v roce 2002, kdy obec realizovala výstavbu bytového domu o celkovém počtu 28 bytů. Poměr nové zástavby zůstává v ostatních letech nízký, obec nevlastní vhodné pozemky pro další rozvoj bytové výstavby⁴³.

Obr. 10: Bytová výstavba v obci Těšany v období 1998-2014

Zdroj: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/bytova_vystavba_v_obcich_jihomoravskeho_kraje

▪ **Podpora bytové výstavby**

V obci jsou vedeni zájemci jak o výstavbu rodinného bydlení, tak i žadatelé o byty. Územní plán vymezuje vhodné lokality pro výstavbu k bydlení v lokalitách U Hřbitova a Kradlov, kde jsou vhodné podmínky pro prostupnost krajiny a zachování vesnického rázu. Obec však v těchto lokalitách nevlastní pozemky a možnosti výstavby jsou tak velmi omezené⁴⁴.

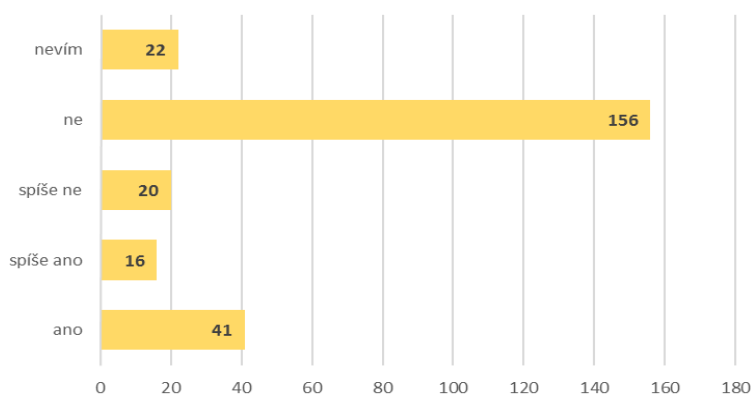
⁴² SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

⁴³ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

⁴⁴ Územní plán obce, 2011

▪ Sociální bydlení

Obec aktuálně pronajímá všechny byty, které má ve vlastnictví, pro sociální bydlení nemá další kapacity. V obci je vyprojektován dům s pečovatelskou službou, obec sama však nemá finanční prostředky na jeho realizaci. Respondenti dotazníkového šetření se vyjádřili pro výstavbu domova s pečovatelskou službou či domova pro seniory. Většina občanů (cca 89 %) se přiklání k výstavbě zařízení pro seniory v obci, přičemž aktuálně by tuto možnost bydlení využilo asi 22 % dotazovaných⁴⁵. Obec eviduje potenciální uchazeče o místo v DPS, zároveň však zvažuje i dlouhodobou udržitelnost projektu.

Obr. 11: Aktuální zájem o bydlení v zařízení pro seniory v obci

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2015

Školství a vzdělávání

▪ Mateřská škola

Mateřská škola měla první sídlo v budově bývalého kláštera Chudých školských sester, a to od roku 1950. Zde sídlila až do roku 1982, kdy byla dokončena v akci Z dnešní budova, přiléhající ke zdravotnímu středisku. Provoz nové školky byl zahájen 1. 9. 1982. Zřizovatelem MŠ je obec Těšany.

Mateřská škola byla 1. 1. 2003 sloučena se základní školou a na podzim v roce 2003 generální opravou, díky níž se budova změnila v moderní zařízení. Budova mateřské školy již zdálky vypadá jako by byla poskládaná ze žlutých a oranžových kostiček. Část budovy – žluté kostky – je využito pro zdravotnické zařízení. Oranžové kostky slouží mateřské škole. MŠ je patrová budova s dostatečně velkými prostory. Děti mají k dispozici 2 prostorné třídy s hernami s kapacitou 56 dětí, nové sociální zařízení a přilehlé šatny v původní budově MŠ, další třída s kapacitou 18 dětí je součástí budovy ZŠ. Ke škole patří velká zahrada s možností využití průlezků a v létě s brouzdalištěm. V jejím sousedství si mohou děti hrát na velkém dopravním hřišti, jehož část je záměrně upravena jako kopcovitý terén příhodný k

⁴⁵ Dotazníkové šetření, 2015

sáňkování a bobování přímo u MŠ. Budova se nachází v příjemném prostředí, stranou od hlavní komunikace, což nabízí bezpečné vycházky do přírody. Od roku 2013 je provoz mateřské školy rozšířen o jednu třídu předškoláků sídlící v budově ZŠ. Třída Žirafek má kapacitu 18 dětí a pracují tam dvě učitelky spolu s asistentem pedagoga. V MŠ pracují čtyři učitelky. Jedenkrát měsíčně přijíždí do MŠ klinický logoped na kontrolu logopedické prevence dětí. O úklid se stará jedna provozní pracovnice. Strava se pro děti dováží z jídelny ZŠ.

MŠ spolupracuje s OS Těšánek, rodinným centrem Na Myšáku, se ZŠ, s okolními MŠ, dále pak s Pedagogicko-psychologickou poradnou Židlochovice, Logopedickou klinikou Brno, Asociací sport pro všechny Brno a během školního roku se zapojuje do několika projektů. MŠ pořádá tvořivé dílničky ke dni matek, dýňohrátky na školní zahradě pro rodiče a děti, pasování předškoláků, zahradní slavnost, drakiádu a zimní maškarní ples. MŠ i ZŠ se aktivně podílí na společenském a kulturním životě obce⁴⁶.

Celková kapacita MŠ je 74 dětí a je trvale naplňována. Ti z respondentů dotazníkového šetření, kteří se k tématu fungování MŠ vyjadřovali, jsou převážně spokojeni. Někteří respondenti jsou nespokojeni s aktivitou MŠ a kvalitou výuky na ZŠ⁴⁷.

▪ **Základní škola**

Základní škola Těšany 305 je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Zřizovatelem ZŠ je obec Těšany. Součástí školy je prostorná tělocvična, školní družina, školní jídelna a venkovní sportovní areál. Nachází se v krásném prostředí místního lesoparku v blízkosti autobusových zastávek IDS JMK na trase Brno – Hodonín (přes Tuřany, Telnici, Moutnice, Těšany, Borkovany, Klobouky)⁴⁸. Škola je spádová pro obec Nesvačilka, druhý stupeň i pro obce Borkovany a Moutnice. Škola má moderně vybavené učebny, nabízí široký program školních i mimoškolních aktivit, školní čtenářskou dílnu, školní družinu, dny otevřených dveří a kulturní a společenský program, na kterém spolupracuje s obcí i místními spolky. Ve školním roce 2012/2013 školu navštěvovalo 142 žáků. Kapacita školní družiny je 78 žáků ve stávajících dvou odděleních. Celková kapacita základní školy je 300 žáků.

ZŠ zaměstnává 28 zaměstnanců, z toho 17 pedagogů, 1 vychovatelku školní družiny, 2 asistenty pedagoga, 4 zaměstnankyně školní jídelny, 4 provozní zaměstnance.

Školní jídelna vaří pro 210 strážníků, technické zázemí by umožňovalo i rozšíření školní jídelny na vývařovnu pro větší počet obědů, pokud by vznikla potřeba.

⁴⁶ MŠ Těšany, dostupné na www.zsamstesany.cz

⁴⁷ Dotazníkové šetření, 2015

⁴⁸ Základní škola, 2015, dostupné na www.zsamstesany.cz

Mezi pravidelné aktivity školy patří Den pro zdraví, Celé Česko čte dětem (kdy žáci základní školy čtou pohádky dětem z MŠ), Škola hrou, Poznáváme hlavní město Prahu, Bruslím, bruslíš, bruslíme, Florbalový turnaj, Velikonoční tvořivé dílny, Dýňohrátky, Drakiáda, Vánoční jarmark a program k rozsvěcení vánočního stromu, kurzy keramiky pro dospělé ve spolupráci s Rodinným centrem Na Myšáku. Škola spolupracuje se základními školami v okolí, s obcí a místními spolky, obohacuje kulturní a společenský život obce⁴⁹.

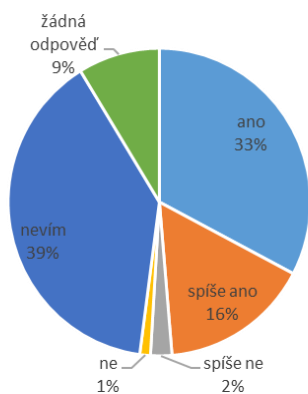
▪ **Vyjížd'ka žáků do škol**

Podle údajů ze sčítání lidu v roce 2011 do školy denně vyjíždělo 103 žáků, z toho 86 žáků vyjíždělo za školami mimo obec, zbytek pravděpodobně do ZŠ v obci. Dá se předpokládat, že do školských zařízení děti z obce vyjíždějí nejčastěji do Brna a do Klobouk u Brna⁵⁰.

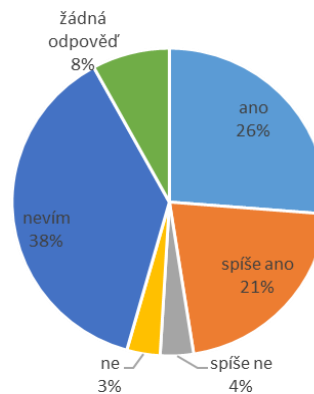
▪ **Spokojenost občanů**

Necelých 40 % respondentů na dotaz spokojeností s fungováním MŠ/ZŠ neodpovídala (nemají vlastní zkušenost, děti v příslušném věku, atp.) S činností MŠ je spokojeno či spíše spokojeno 49 % respondentů, s činností ZŠ je spokojeno či spíše spokojeno 48 % respondentů. Z výše uvedeného je však patrné, že jsou občané s činností obou institucí spokojeni. Objevilo 33 připomínek, z toho 6 připomínek, že škola neučí žáky slušnému chování, 7 připomínek k vedení školy a učitelskému sboru, nízké kvalitě školy a horší komunikaci. Dále se objevily 4 připomínky k malé aktivitě školky a dvě připomínky k nevyhovující otevírací době školky⁵¹.

Jste spokojen/a s činností mateřské školy?

Jste spokojen/a s činností základní školy?

Obr. 12: Spokojenost s činností MŠ a ZŠ

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2015

⁴⁹ Výroční zpráva ZŠ 2012/2013

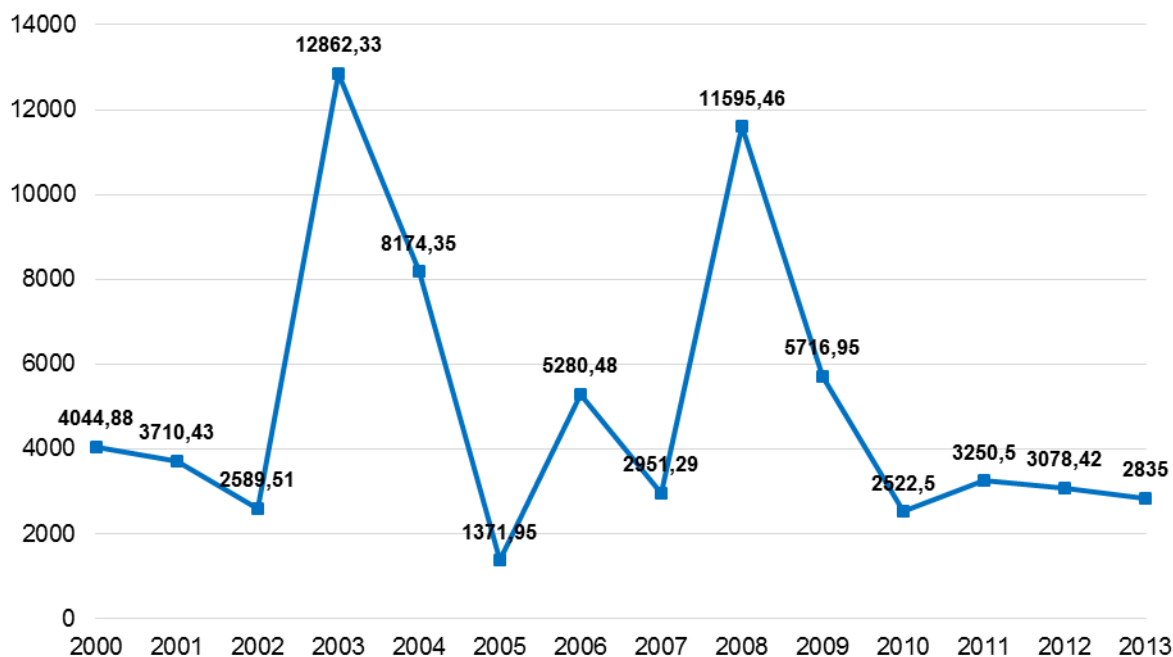
⁵⁰ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

⁵¹ Dotazníkové šetření, 2015

▪ Nároky na rozpočet obce

Rozpočet pro ZŠ a MŠ odráží významné rekonstrukce a opravy v posledních letech, vybudování nové školní jídelny v roce 2008. Obec pokryla značnou část potřebných investic z dotačních titulů, jak bude ukázáno níže v oddílu Hospodaření obce.

Výdaje na vzdělávání jsou uvedeny v následujícím grafu:

Obr. 13: Výdaje na vzdělávání

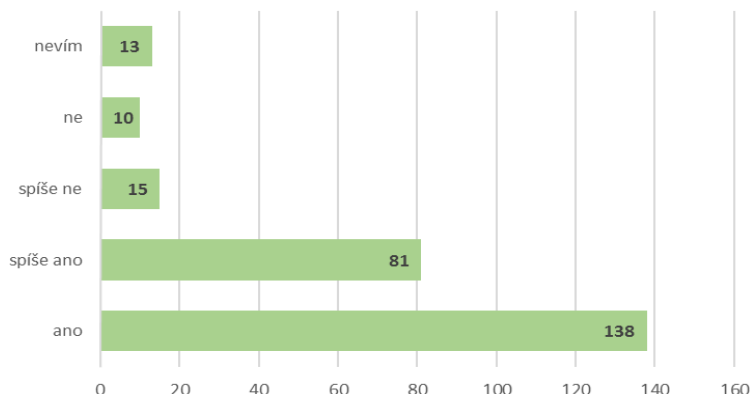
Zdroj: rozpocetobce.cz

Zdravotnictví

▪ Lékařská praxe v obci

V obci je dostupná lékařské péče praktického lékaře, dětské lékařky, stomatologická i gynekologická ordinace. Lékaři zde ordinují prakticky každý den. Ve zdravotním středisku je rovněž v provozu lékárna. Zdravotní služby v obci jsou spádové i pro okolní vesnice. Co se týče zdravotních služeb, jsou občané spokojeni (85,2 % spokojeno/spíše spokojeno). S nabídkou sociálních služeb také (54,7 % spokojeno/spíše spokojeno), 34 % o jejich nabídce nic neví⁵².

⁵² Dotazníkové šetření, 2015

Obr. 14: Spokojenost obyvatel se zdravotními službami

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2015

▪ **Chybějící zdravotní služby**

V dotazníkovém šetření nebyly jmenovány žádné chybějící zdravotní služby, občané vnímají dostupnost lékařských ordinací i lékárny jako přednost života v obci, někteří respondenti se však v otevřené otázce vyslovili pro delší ordináčnou dobu lékařů⁵³.

▪ **Dojížd'ka za zdravotními službami**

Nejbližší dostupné ordinace specialistů (interna a revmatologie, diabetologie, neurologie, dermatologie) se nacházejí v Domově s pečovatelskou službou v Újezdě u Brna, dále je pro zdravotnické služby spádové krajské město Brno.

O víkendu je v provozu LSPP v Brně. Pohotovostní službu pro dospělé zajišťuje Úrazová nemocnice Brno, Ponávka 6, pohotovostní službu pro děti zajišťuje FN Brno, Černopolní 9⁵⁴.

▪ **IZS**

Obec je zapojena do integrovaného záchranného systému, sanitky vyjíždějí podle potřeby z nevhodnější stanice podle vzdálenosti a vytíženosti, při zachování 20minutového limitu dojízdnosti záchranné služby.

Sociální péče

▪ **Komunitní plánování sociálních služeb**

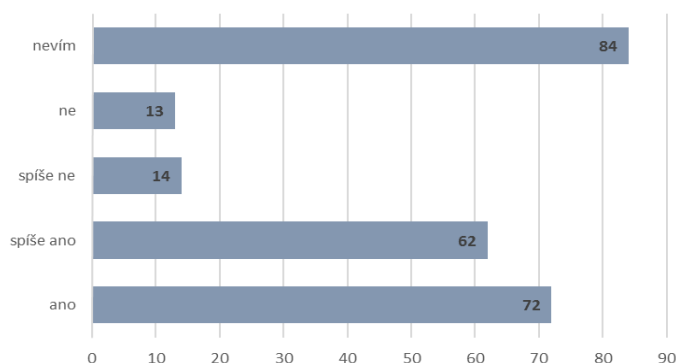
Obec je zapojena do komunitního plánování sociálních služeb ORP Židlochovice, sociální služby a sociální poradny se nacházejí především v Židlochovicích. Povědomí o komunitním plánování a sociálních službách jako takových je poměrně nízké, je proto žádoucí zajišťovat

⁵³ Dotazníkové šetření, 2015

⁵⁴ Pohotovost, dostupné na www.outesany.cz

dostatečnou informovanost občanů o této oblasti, ať už prostřednictvím letáčků nebo obecních webových stránek⁵⁵.

Sociální služby v obci jsou převážně realizovány návštěvami terénních pracovníků sociální a zdravotní péče, odlehčovacími službami pro seniory podle jejich individuálních potřeb. Poskytovatelé sociálních služeb domácí péče jsou z Újezdu u Brna, Sanus Brno či pečovatelská služba Židlochovice. K tématu sociálních služeb se vyjádřila jen malá část respondentů dotazníkového šetření, 34 % respondentů dotazníkového šetření o sociálních službách v obci vůbec neví. Je tedy žádoucí zvyšovat povědomí o sociálních službách, a tak i jejich využití těmi, kterým by mohly být sociální služby ku prospěchu⁵⁶.

Obr. 15: Spokojenost obyvatel se sociálními službami

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2015

▪ **Pobytová zařízení sociálních služeb**

V obci není žádné pobytové zařízení sociálních služeb. Nejbližší domovy s pečovatelskou službou se nacházejí ve Šlapanicích (kapacita 41 lůžek) a Újezdu u Brna (kapacita 60 bytových jednotek), Židlochovicích, chráněné bydlení v Noslavi a Hrušovanech, nejbližší domov pro seniory pak v Sokolnicích (kapacita 120 lůžek). V roce 2015 rovněž probíhá výstavba domova pro seniory v Újezdu u Brna. Vzhledem ke dlouhodobému trendu stárnutí obyvatelstva je úhrnná kapacita těchto zařízení nedostatečná pro současné i budoucí potřeby regionu. V době zpracování tohoto PRO však jen jeden občan Těšan využíval možnosti chráněného bydlení v regionu Židlochovicko⁵⁷.

▪ **Chybějící sociální služby**

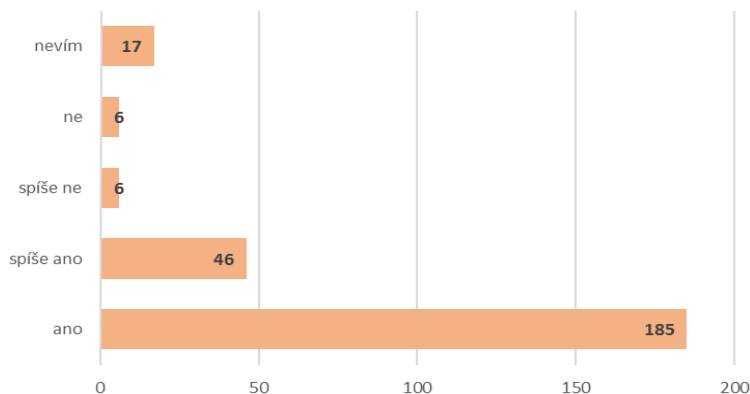
Protože je povědomí o komplexu sociálních služeb nízké, ztotožňují respondenti dotazníkového šetření sociální služby především s pečovatelskou službou. Většina občanů

⁵⁵ Dotazníkové šetření, 2015

⁵⁶ Dotazníkové šetření, 2015

⁵⁷ Obecní úřad, vlastní šetření

(cca 89 %) se přiklání k výstavbě zařízení pro seniory v obci, přičemž aktuálně by tuto možnost bydlení využilo asi 22 % dotazovaných⁵⁸.

Obr. 16: Názory na výstavbu sociálního zařízení v obci

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2015

▪ **Podmínky pro život seniorů**

Kvalita života seniorů má rozměr biologický, psychologický, etický, kulturní, ekonomický, estetický, sociální a další, z nichž obec dokáže ovlivnit jen zlomek. Díky dostupné lékařské péči, kulturním akcím pro seniory a vesnickému životu, ve kterém se stále klade velký důraz na rodinu, pospolitost a vzájemnou pomoc jsou podmínky pro život seniorů v obci tak příznivé, jak je aktuálně možné. Obec by však mohla lépe přispět ke kvalitě života seniorů, kdyby byla lépe obeznámena s jejich ekonomickou situací a konkrétními potřebami, o kterých sami senioři často nechtějí mluvit. Obec předpokládá zlepšení situace v závislosti na lepší informovanosti všech generací o sociálních službách – tyto informace by měly podnítit vnímavost k problémům generace, jíž hrozí sociální vyloučení. V ideálním případě by obec chtěla podpořit i rozšíření aktivit pro seniory či založení klubu aktivních seniorů, pokud by o něj byl zájem mezi občany.

⁵⁸ Dotazníkové šetření, 2015

Kultura

▪ **Podmínky pro kulturní aktivity**

Místní knihovna sídlí v budově základní školy, je otevřena jednou týdně v sobotu. Obyvatelé si zde mohou půjčovat knihy a časopisy, v knihovně je umístěn i počítač s připojením k internetu. Obecní knihovna spolupracuje s mateřskou i základní školou, pořádají se zde autorská čtení, kroužek čtení anglických knih pro dospělé.

Orlovna je hojně využívána pro sportovní i kulturní akce, schůzky tábornického oddílu a letní tábory. Prostory Orlovny lze také pronajmout pro soukromé akce či oslavy⁵⁹.

Většina akcí s významem pro celou obec, případně meziobecní akce většinou využívají prostor tělocvičny základní školy, v létě za příznivého počasí i sportoviště a travnaté plochy za školou. Konají se zde hody, plesy, sportovní soutěže i divadelní představení. Obec cítí potřebu realizovat v dohledném období rekonstrukci tělocvičny a obnovu povrchu venkovního sportoviště, aby prostory vyhovovaly požadavkům organizátorů i běžnému provozu základní školy. Zároveň bude nutné řešit i nedostatečnou kapacitu sociálního zařízení při pořádání větších akcí.

Nejvýznamnější kulturní akce se odkazují na místní folklór. Patří mezi ně jak tradiční hody, babské hody a národopisné slavnosti, velikonoční hrkání, pouť na kapličku, hudební festival na kapličce, drakiáda, svatomartinské putování s lampiony, mikulášská nadílka, výstava betlémů a další⁶⁰. Nejvýznamnější akce v obci jsou samostatně pojednány v oddílu Spolková, osvětová a informační činnost.

▪ **Kulturní památky**

Mezi nejvýznamnější kulturní památky v Těšanech jednoznačně patří památkově chráněná kovárna s kovářskou expozicí, dále kostel sv. Barnabáše, sochy sv. Gotharda a Dominika, Krucifix, pomník T.G. Masaryka a zámeček⁶¹. Všechny kulturní památky jsou podrobněji pojednány v sekci Atraktivita turistického ruchu.

▪ **Chybějící kulturní zařízení**

Respondentům dotazníkového šetření chybí kulturní dům či kino, nejsou zcela spokojeni ani se stavem tělocvičny, která je aktuálně využívána pro kulturní akce⁶². Obec plánuje řešit problém kulturního zázemí multifunkčním sálem hasičské zbrojnice podle dostupných finančních možností a dotační podpory, stejně tak i rekonstrukcí tělocvičny ZŠ. Kromě těchto

⁵⁹ Kultura, sport, 2015, dostupné na www.outesany.cz

⁶⁰ Kulturní kalendář, 2015, dostupné na www.outesany.cz

⁶¹ Památky v Těšanech, dostupné na www.outesany.cz

⁶² Dotazníkové šetření, 2015

finančně náročných aktivit plánuje obec i pořádání letního filmového či multižánrového festivalu pod širým nebem.

Sport a volnočasové aktivity

▪ Podmínky pro sportovní aktivity

V Těšanech se nachází oplocené fotbalové hřiště mezi základní školou a silnicí II/380, sportovní hřiště za ZŠ, které je během všedních odpolední otevřeno pro veřejnost, travnaté hřiště a tělocvična v prostorách Orlovny, tělocvična v ZŠ, kterou mimo vyučování využívají spolky a sportovní organizace. Ve velké tělocvičně ZŠ probíhají tréninky florbalu, mažoretkového sportu, v zimě i fotbalu. V sezóně se zde pořádají plesy a v případě nepříznivého počasí se tělocvična využívá i pro hodové zábavy v létě. Mimo této tělocvičny je v prostorách ZŠ také výstavní místnost – sál, který využívá dětský soubor lidových tanců Lušňáček, každý týden se zde koná aerobic, v zimě v sále trénují mladí hasiči, schází se zde pěvecký sbor Těšanské baby. Tělocvičnu i výstavní místnost obec bezúplatně zapůjčuje spolkům i pro každoroční akce, divadla, besedy, školení a jiné.

V obci jsou také tři dětská hřiště s mobiliářem a asfaltové hřiště mezi ZŠ a fotbalovým hřištěm⁶³.

▪ Sportovní kluby a jejich aktivity

TJ Sokol sdružuje oddíly fotbalu, Orel Těšany florbalové oddíly a sportovní přípravku pro předškolní děti. SDH Těšany trénuje oddíly mladých hasičů v požárním sportu a hasičské všestrannosti, usiluje o zvýšení atraktivity požárního sportu pro děti prostřednictvím sportovních soutěží a akcí pro veřejnost. Kalimero trénuje děvčata v mažoretkovém sportu. Rodinné centrum Na Myšáku se věnuje pohybovému rozvoji nejmladších dětí, aby měly ke sportu přirozeně kladný vztah. Všechny spolky v obci se primárně zaměřují na sportovní vyžití dětí a mládeže. Díky jejich součinnosti a podpoře ze strany obce i ZŠ je nabídka sportovních aktivit pestrá⁶⁴. Co se týče nabídky sportovních aktivit, převládá mezi respondenty dotazníkového šetření spokojenost, objevilo se 10 připomínek k nedostatečnému sportovnímu vyžití dospělých, chybí sportovní i kulturní zázemí (3 podněty). Dále se objevilo 6 připomínek k malé nabídce kroužků pro děti a chybějícímu hřišti pro starší děti⁶⁵.

⁶³ Kultura, sport, 2015, dostupné na www.outesany.cz

⁶⁴ Spolky a sdružení, 2015, dostupné na www.outesany.cz

⁶⁵ Dotazníkové šetření, 2015

▪ **Chybějící sportovní zařízení**

Obec usiluje o vybudování víceúčelového hřiště s umělým povrchem v roce 2016, případně i venkovní plochy osazené posilovacími stroji, aby sportovní zázemí dokázalo pokrýt potřeby širšího spektra věkových skupin obyvatel. Rovněž chybí kulturní dům nebo multifunkční stavba s kulturně-sportovním využitím. Vytíženost dostupných kulturních a sportovních objektů v obci nedává příliš prostoru pro rozvoj dalších kulturních a sportovních aktivit. Tyto záměry jsou závislé na dotační podpoře, obec aktuálně nedisponuje prostředky, které by mohla vyčlenit pro zmíněné využití.

Respondenti dotazníkového šetření jsou se sportovním vyžitím převážně spokojeni, ozývají se připomínky na nedostatečné sportovní zázemí venkovní i halové, a to především pro mladistvé a dospělé sportovce⁶⁶.

6. Životní prostředí

Stav životního prostředí

▪ **Půdní fond**

Katastrální území obce se rozkládá na ploše 1 622 ha. Celá katastrální plocha Těšan leží v intenzivně zemědělsky využívané oblasti, orná půda tvoří více než 80 % katastrálního území obce. Komplexní pozemkové úpravy v obci byly navrženy tak, aby respektovaly vysokou produkční schopnost půdy, ale také ekologické aspekty zemědělství. Odlesnění krajiny má na celkový ráz negativní vliv, stejně jako trasy technické infrastruktury. Koeficient ekologické stability vykazuje hodnotu 0,11 %, jde tedy o nadprůměrně využívané území se zřetelným narušením přírodních struktur, ekologické funkce je zde nutno soustavně nahrazovat technickými zásahy⁶⁷.

Tab. 7: Druhy pozemků

Celková výměra pozemku (ha)	1 622
Orná půda (ha)	1 363
Chmelnice (ha)	0
Vinice (ha)	43
Zahrady (ha)	24
Ovocné sady (ha)	18
Trvalé travní porosty (ha)	15
Zemědělská půda (ha)	1 463
Lesní půda (ha)	37
Vodní plochy (ha)	25

⁶⁶ Dotazníkové šetření, 2015

⁶⁷ Míchal, 1985

Zastavěné plochy (ha)	23
Ostatní plochy (ha)	74
Koeficient ekologické stability (%)	0,11

Zdroj: risy.cz

▪ **Kvalita ovzduší**

V obci ani jejím okolí se nenacházejí významné zdroje znečištění ovzduší. Naopak veřejná zeleň má na kvalitu ovzduší zásadní vliv. Nejvýznamnějším krajinným prvkem osazeným zelení je kaplička na kopci nad Těšanskou přehradou a její okolí, dále pak lesní porosty v lokalitě Šinkvický dvůr. Obec do budoucna usiluje o zvýšení přírodní atraktivity celého katastru a dosazování nové krajinné zeleně, včetně obnovy alejí a stromořadí podél cest a polních cest. Z dotazníkového šetření vyplývá, že největším ohrožením pro kvalitu ovzduší je pálení odpadů v lokálních topeništích a pálení zahradního bioodpadu – v otevřené otázce dotazníkového šetření zaznělo 63 podnětů na toto téma, tedy více než 20 % respondentů si stěžuje na pálení odpadů⁶⁸.

▪ **Kvalita vody**

Oblast je odvodňována levostranným přítokem Litavy – Moutnickým potokem. Veškeré toky byly upraveny, napřímeny, mají pravidelné lichoběžníkové koryto. Většina toků má koryto zanesené sedimentem, břehy jsou porostlé ruderaly. Dva úseky bezejmenných vodních toků protékajících přes zastavěné území byly zatrubněny. Břehové porosty kolem vodních toků jsou nespojitě, zapojené. Rovněž se zde nacházejí minerální vody typu Šaratica. Kvalita místních zdrojů však obecně nevyhovuje normám pro pitnou vodu. Vodní plocha Těšanské nádrže není v majetku obce, proto neplní ani rekreační funkci v té míře, v jaké by bylo možné, kdyby obec byla správcem vodní nádrže.

Respondenti dotazníkového šetření opakovaně zmiňovali zanesené koryto potoka, znečištění vodní nádrže a problém s hladinou spodní vody v obci⁶⁹.

▪ **Ochrana proti povodním**

Obec neleží v záplavovém území, není ohrožena povodněmi. Vlivem nepříznivých přírodních podmínek (poměrně svažité terén, který má vysokou míru erozní ohroženosti) a místy nevhodného obhospodařování zemědělsky využívaných pozemků však dochází k odnosu ornice a ohrožování zastavěného území obce přívalovými vodami a následné sedimentaci splavené ornice na dvorech a komunikacích, k zanášení vodních toků a ohrožování vodních

⁶⁸ Dotazníkové šetření, 2015

⁶⁹ Dotazníkové šetření, 2015

zdrojů. Územní plán navrhuje plochy pro revitalizaci „U Petra“, „Za školou“ a „Pod Strážkou“⁷⁰.

▪ **Ohrožení hlukem a znečištěním**

V obci se nenachází žádný významný zdroj hluku a znečištění, největší ohrožení hlukem a prašností pochází z dopravy v obci. Respondenti dotazníkového šetření si také stěžují na hluk a zápach z bývalého státního statku a nedostatek odpadkových košů a sáčků na psí exkrementy v obci⁷¹.

▪ **Složky životního prostředí ohrožené znečištěním**

V katastru obce se nachází povrchové zdroje minerální vody Šaratica, které jsou ohroženy znečištěním z eroze zemědělské půdy s hnojivy. Z dotazníkového šetření vyplývá i ohrožení ovzduší kvůli spalování odpadů⁷². Obec má v obou případech omezené možnosti ovlivnit situaci – pálení je zakázáno dlouhodobě, obec pořádá osvětové přednášky. Půdní fond v obci je ohrožen vodní erozí, v tomto ohledu má obec v plánu zvýšit podíl stabilních ploch v extravilánu v návaznosti na dokončení komplexních pozemkových úprav.

▪ **Brownfields**

Obec nevlastní prostory označené jako brownfields. Dlouhodobě nevyužívaná je však parcela sousedící se severní stranou zámečku, která je v soukromém vlastnictví.

Ochrana životního prostředí

V katastru obce se nenachází chráněné přírodní památky. V katastru obce se nacházejí významné krajinné prvky Šinkvice, Těšanská přehrada, Hájek u kaple a Hlaváčková mez⁷³. Obec je respektuje ve svém územním plánu. Ke střetům záměrů obce s ochranou přírody nedochází, obec naopak postupně a podle aktuálních možností posiluje ekologickou stabilitu krajiny.

Problémy ochrany přírody obec neeviduje, nedochází zde k žádným střetům s požadavky na ochranu přírody.

⁷⁰ Územní plán obce, 2011

⁷¹ Dotazníkové šetření, 2015

⁷² Dotazníkové šetření, 2015

⁷³ Územní plán obce, 2011

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Obecní úřad vykonává úkoly v samostatné působnosti obce, které mu uloží zastupitelstvo obce nebo rada obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Dále vykonává přenesenou působnost obce. Zastupitelstvo má 15 členů. V obci je zaměstnán uvolněný starosta, matrikářka, administrativní pracovnice a 3 technici obecního úřadu. Funkci obce s rozšířenou působností plní Židlochovice. Obec Těšany vykonává funkci matriky pro obce Moutnice, Nesvačilka, Žatčany.

Obec provozuje ZŠ a MŠ, obecní knihovnu, zásahovou jednotku SDH, místní rozhlas, ordinace, které pronajímá lékařům působícím v obci, lékárnu (rovněž pronajímanou) a sběrné středisko odpadů.

Občané jsou všeobecně s fungováním veřejné správy velmi spokojeni. Kladně hodnotí práci úředníků (89 % spokojeno/spíše spokojeno), provozní dobu úřadu (85,2 % spokojeno/spíše spokojeno), informování o hospodaření obce (74,2 % spokojeno/spíše spokojeno) i práci zastupitelstva (63,6 % spokojeno/spíše spokojeno).

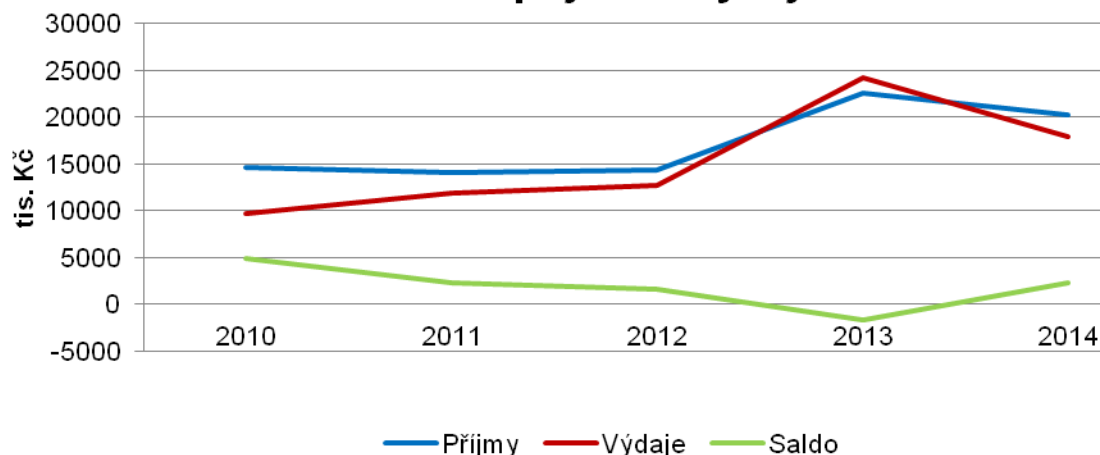
Jako základní zdroj informací ohledně dění v obci občané nejvíce využívají zpravodaj spolu s rozhlasem. Zpravodaj pak současně hodnotí jako nejkvalitnější pramen informací. Rovněž ostatní zdroje jsou hodnoceny poměrně kladně⁷⁴.

Hospodaření a majetek obce

Za posledních 5 let hospodaří obec, kromě výjimky v roce 2013, s přebytkovým rozpočtem, navzdory faktu, že v dlouhodobějším měřítku byl rozpočet obce deficitní kvůli významným investicím. Rozpočtové hospodaření obce znázorňuje následující graf:

⁷⁴ Dotazníkové šetření, 2015

Saldo příjmů a výdajů

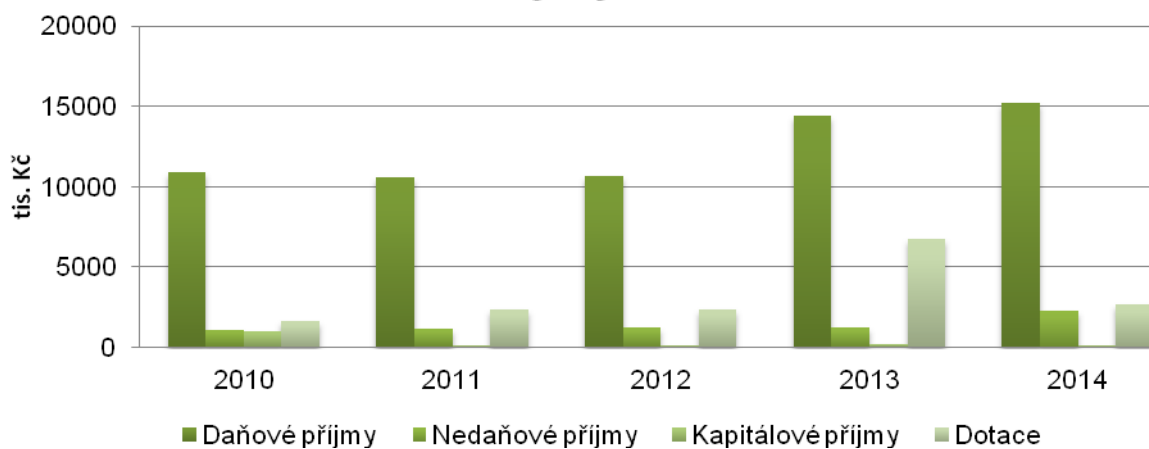

Obr. 17: Saldo příjmů a výdajů obce v letech 2010-2014

Zdroj: Monitor, MF ČR 2015, dostupné z <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/>

Z grafu příjmů podle kategorií je patrné, že nejvýznamnější příjmy obce pochází z kategorie daňových příjmů.

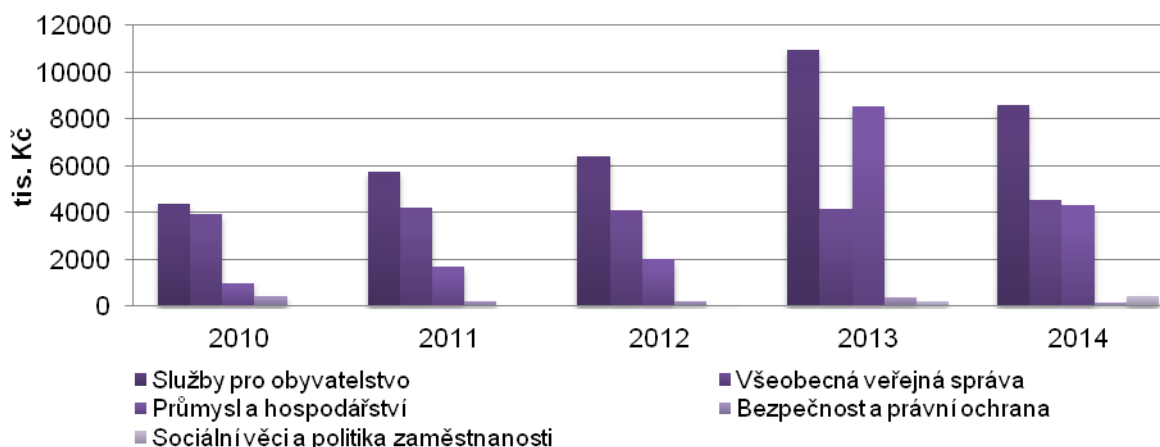
Příjmy obce

Obr. 18: Příjmy obce v letech 2010-2014

Zdroj: Monitor, MF ČR 2015, dostupné z <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/>

Výdaje obce

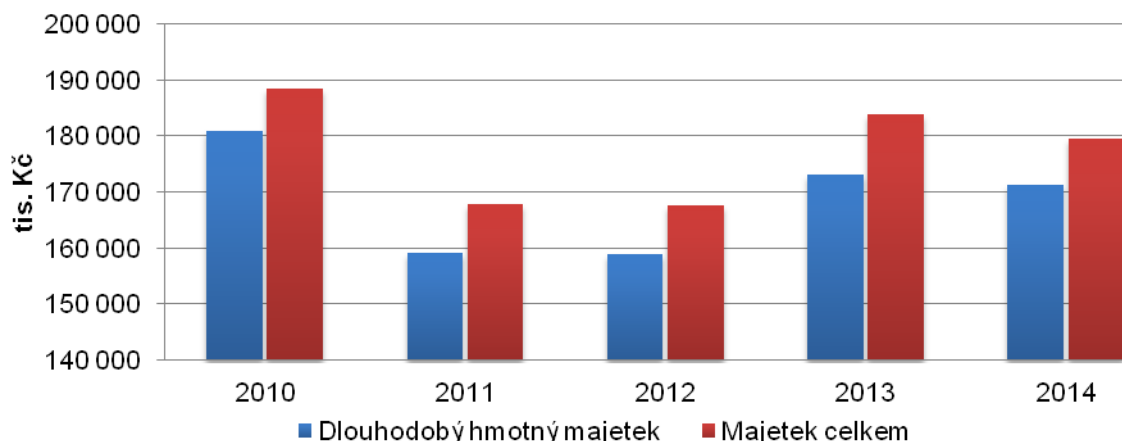

Obr. 19: Výdaje obce v letech 2010-2014

Zdroj: Monitor, MF ČR 2015, dostupné z <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/>

Obec vlastní, udržuje a provozuje budovy ZŠ a MŠ, zdravotního střediska, bytové domy a budovu Obecního úřadu. Při auditech obce i jednotlivých zařízení nebyly shledány žádné chyby, závady, ani podněty k dalšímu šetření. Podíl dlouhodobého hmotného majetku na celkovém majetku a vývoj obou složek od roku 2010 je znázorněn v následujícím grafu:

Majetek obce

Obr. 20: Hodnota majetku obce v letech 2010-2014

Zdroj: Monitor, MF ČR 2015, dostupné z <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/>

Obec se snaží získávat další finanční zdroje (zejména nenárokové dotace). V posledních pěti letech získala obec přes 7,5 mil. Kč. Obci se podařilo získat následující dotace:

Tab. 8: Nenárokové dotace obce 2010-2014

Rok	Akce	Prostředky v tis. Kč	Zdroj
2010	PC a software do knihovny	24	Ministerstvo kultury
2010	Školení jednotky SDH	2,8	Jihomoravský kraj
2010	Odstranění škod po povodních	39	Jihomoravský kraj
2011	Národopisné slavnosti	40	Jihomoravský kraj
2011	Nábytek pro ZŠ	250	Jihomoravský kraj
2011	Úhrada úroků z půjčky	65	Jihomoravský kraj
2011	Jednotka SDH	4,5	Jihomoravský kraj
2012	Rekonstrukce hřbitova	300	Jihomoravský kraj
2012	Oprava dopravního hřiště	150	Jihomoravský kraj
2012	Úhrada úroků z půjčky	37	Jihomoravský kraj
2012	Zpracování Územního plánu	141	Jihomoravský kraj
2013	Kompostéry	709	Ministerstvo živ.prostředí a SFŽP
2013	Multikára	2469	Ministerstvo živ.prostředí a SFŽP
2013	Zametač	2564	Ministerstvo živ.prostředí a SFŽP
2013	Jednotka SDH	68	Jihomoravský kraj
2013	Opravy ZŠ	250	Jihomoravský kraj
2014	Oprava soch	120	Ministerstvo kultury
2014	Dětské hřiště	384	Ministerstvo pro místní rozvoj
2014	Oprava soch	33	Jihomoravský kraj
celkem		7650,3	

Zdroj: OÚ Těšany, vlastní zpracování

Bezpečnost

▪ **Míra kriminality**

Těšany spadají do teritoria Obvodního oddělení Policie ČR Židlochovice. Index kriminality v obvodním oddělení Židlochovice v období září 2014 - září 2015 je 157, tedy výrazně nižší než jihomoravský průměr 229,4. Index kriminality vyjadřuje počet trestných činů na 1000 obyvatel. Za uvedené období eviduje židlochovická policie 417 trestných činů v oblasti své působnosti, z toho 37 % je objasněných. Procento objasněných trestných činů je nižší, než jihomoravský průměr 38 %. Z jednotlivých druhů trestných činů mají v Židlochovicích nejvyšší index ostatní trestné činy, z jasně definovaných kategorií pak krádeže věcí z automobilů, jejichž objasňování není nijak snadné. Policie pravidelně varuje ohledně nutnosti zabezpečení předmětů v automobilech prostřednictvím zpravodaje, hlášení místního rozhlasu i letáčků na exponovaných místech v obci⁷⁵.

⁷⁵ Mapa kriminality, 2015, dostupné na www.mapakriminality.cz

▪ **Prevence kriminality**

Prevenci kriminality mládeže se věnuje především ZŠ v rámci vzdělávacích a preventivních programů. Obec řeší problémy prevence kriminality podle potřeby, aktuálně se zaměřuje především na informovanost občanů ohledně osobní bezpečnosti a právní gramotnosti seniorů.

▪ **Integrovaný záchranný systém**

Obec nemá obecní policii, úkoly obecní policie vykonává Městská policie Židlochovice. V Těšanech působí sbor dobrovolných hasičů s aktivní výjezdovou jednotkou. Dále je obec pokryta integrovaným záchranným systémem Jihomoravského kraje.

▪ **Živelní ohrožení**

Nejvýznamnější živelní ohrožení v obci představují záplavy při přívalových deštích spojené s vodní erozí orné půdy. V návaznosti na územní plán chce obec předcházet erozi revitalizací ohrožených lokalit⁷⁶. Obyvatelé jsou před akutním živelním ohrožením varováni prostřednictvím místního rozhlasu.

Vnější vztahy a vazby obce

▪ **DSO region Cézava**

Spolek pro obnovu venkova Cézava byl založen v roce 1995 iniciativou starostů vesnic v prostoru jižně od Brna. Jeho založení bylo zákonitým důsledkem a potřebou dalšího rozvoje hnutí obnovy venkova v území s výraznými specifickými podmínkami bezprostřední blízkosti regionálního centra. Geografická a ekonomická specifika jsou také dána lokalizací v povodí řeky Litavy (místní název Cézava). Silně se v území projevuje zanedbání ochrany a tvorby venkovské krajiny, která je dlouhodobě postihována důsledky necitlivého zemědělského užívání. Rostoucí požadavky na zodpovědné a dlouhodobě udržitelné zacházení s venkovským prostorem klade nezbytnost ochrany před povodněmi v dolní části povodí Litavy. Stoupá potřeba zkvalitňování rekreačního zázemí pro Brno a návštěvníky z širšího okolí včetně zahraničí⁷⁷.

▪ **Region Židlochovicko**

Předmětem činnosti Regionu Židlochovicko je zejména sladění zájmů a činností samospráv členů svazku a jejich následná ochrana a prosazování v oblastech jim společných. Cílem je

⁷⁶ Územní plán obce, 2011

⁷⁷ Spolek pro obnovu venkova Cézava, dostupné na www.sokolnice.cz

vytváření podmínek pro systematický komplexní rozvoj regionu s využitím místních hmotných a lidských zdrojů dle strategických rozvojových dokumentů svazku⁷⁸.

▪ **MAS Slavkovské bojiště**

Místní akční skupina (MAS) Slavkovské bojiště (dříve Za humnami) byla založena v roce 2006 a obec Těšany je jejím členem. MAS je založena na principu partnerství a spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru na místní úrovni. Místní akční skupiny tvoří zástupci obcí, místních podnikatelů, neziskových organizací a aktivní občané. Z hlediska právního postavení jsou to neziskové organizace, jejichž hlavním cílem je rozvoj a podpora regionu. Území MAS Slavkovské bojiště se postupně rozrostlo na území DSO Ždánický les a Politaví, Mikroregionu Roketnice, svazek obcí Mohyla míru a Mikroregion Cézava.

⁷⁸ DSO Židlochovicko, 2015, dostupné www.zidlochovicko.cz/zidlochovicko

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

1. SWOT analýza

Souhrnný popis hlavních vnitřních a vnějších faktorů, které mají vliv na rozvoj obce. Vnitřními faktory jsou silné stránky, tj. pozitivní (nadprůměrné) skutečnosti a slabé stránky, tj. problémy, negativní skutečnosti, které způsobují obci problémy. Vnější faktory většinou obec nemá možnost svými silami ovlivnit; pojmenovány jsou jako příležitosti a hrozby. Výroky byly seřazeny podle důležitosti při jednávání na pracovní skupině.

Tab. 9: Silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby v obci Těšany

SILNÉ STRÁNKY (pozitiva, rozvojové faktory)	SLABÉ STRÁNKY (negativa, problémy)
<ul style="list-style-type: none"> • MŠ a ZŠ v obci, knihovna, pošta • lékařská péče a lékárna v obci • pestrá nabídka kulturních, sportovních a volnočasových aktivit, podpora spolků ze strany OÚ • dobrá dopravní dostupnost veřejnou dopravou do krajského města Brna • spolupráce spolků a obce při pořádání akcí • pozitivní index stáří • vyhovující obslužnost službami • probíhající KPÚ • kapacitně dostačující technická infrastruktura • sběrný dvůr v obci • zájem o bydlení v obci • dostatek veřejné zeleně v intravilánu obce 	<ul style="list-style-type: none"> • bez pozemků pro výstavbu RD v ÚP • nevyhovující či chybějící chodníky • nevyhovující zázemí pro kulturní a sportovní aktivity • velký provoz na komunikacích, hluková zátěž, nebezpečí na silnicích • nedostatečná kapacita hřbitova • odliv obyvatel v produktivním věku z obce • nevyhovující stav parkovacích míst v určitých částech obce • nízké povědomí o sociálních službách a komunitním plánování • zanesená koryta vodních toků • nevyhovující dopravní dostupnost veřejnou dopravou do Židlochovic, nevyhovující noční spojení • nedostatek stabilních ploch v extravilánu obce • pálení odpadků či jiných odpadů v lokálních topeništích • nedostatek nádob na tříděný odpad a odpadkových košů • vandalismus, kriminalita, krádeže
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Využití finančních prostředků z dotačních titulů jak národních, tak i evropských • Rozvoj obce prostřednictvím MAS a svazků obcí • Potenciál pro rozvoj turistické a cyklistické infrastruktury • Historicky významná lokalita • Přeshraniční spolupráce obce, spolků • Vhodná lokalita pro investory – vznik nových pracovních příležitostí 	<ul style="list-style-type: none"> • eroze půdy způsobená přívalovými dešti • navyšování administrativy pro obce • minimum pracovních příležitostí v obci

Zdroj: vlastní zpracování

2. Vyhodnocení dotazníkového šetření

Na základě SWOT analýzy vyplynuly hlavní aktivity, kterými by se měla obec Těšany v budoucích letech zabývat. Obec ve spolupráci s MAS Slavkovské bojiště provedla dotazníkové šetření, jehož cílem bylo získat většinový pohled obyvatel na život v obci.

Dotazníky byly rozneseny do domovních schránek na podzim 2015. K dotazníku se měl možnost vyjádřit každý člen obce od 15 let, nebyl tedy hodnocen za domácnost jako celek, ale jednotlivými členy domácností samostatně.

Z rozdaných 1050 dotazníků se jich vrátilo 263, což činí 25 % z celkového počtu.

Na dotazník odpovídali zejména respondenti v produktivním věku (31 – 50 let). Většina respondentů se dělila mezi dvě kategorie, a to na „starousedlíky“, tj. 41,8 % dotazovaných v obci žije od narození a na občany, kteří se do obce přistěhovali před více než pěti lety (36,4 %). Respondenti uváděli nejčastěji vzdělání jako středoškolské vzdělání zakončené maturitou (35,7 %) a střední odborné (34,9 %) následované vysokoškolským vzděláním (16,3 %).

Odpovědi respondentů jsou zapracovány v analytické části strategického dokumentu a ve SWOT analýze. Celkově se občané stavěli k hodnocení kladně, se zájmem.

3. Shrnutí podkladů pro návrhovou část

Obec Těšany patří v rámci území MAS Slavkovské bojiště mezi středně velké obce. Do roku 2011 docházelo v obci k nárůstu počtu obyvatel, avšak od roku 2012 se v obci začal projevovat trend opačný, způsobený vystěhováním občanů z obce. Dá se předpokládat, že je to způsobeno nedostatkem stavebních ploch pro výstavbu rodinných domů, což obec vnímá jako limitující faktor dalšího rozvoje. Index stáří zatím vykazuje pozitivní hodnoty, tzn., že dětská složka převažuje nad složkou seniorů, avšak v posledních letech dochází k jeho postupnému zvyšování.

V obci se nachází mateřská škola, základní škola, knihovna, pošta, pár obchodů s potravinami a několik restaurací. Dle dotazníkového šetření by občané v obci ještě uvítali především pekárnu, bankomat, opravnu obuvi, cukrárnu – kavárnu.

Obec je odkanalizována, elektrifikována a plynifikována, občané jsou, dle dotazníkového šetření, s inženýrskými sítěmi spokojeni. Stejně tak kladně hodnotí i zajištění obslužnosti veřejnou dopravou.

Problémem obce se jeví nevyhovující stav chodníků a nutnost jejich doplnění a oprav v určitých částech obce, nedostatek volných parcel pro výstavbu rodinných domů, nevyhovující zázemí pro kulturní a sportovní aktivity a též občané uváděli nevyhovující sousedské vztahy.

Obec je členem DSO region Cézava, Regionu Židlochovicko a MAS Slavkovské bojiště.

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 STRATEGICKÁ VIZE

Dlouhodobá vize zachycuje představu o budoucnosti obce, jak se bude obec měnit a rozvíjet. Strategická vize obce je definována zejména na základě výsledků a závěrů předchozích bodů analytické části a také na základě jednání pracovní skupiny. Naplnění vize bude dosaženo realizací tohoto Programu rozvoje obce a následně na něj navazujících dokumentů stejného charakteru.

Vize obce Těšany

Obec Těšany je bezpečnou a soudržnou obcí, která nabízí svým občanům kvalitní zázemí v podobě vyhovující občanské vybavenosti, dostatečné kapacity školských zařízení a kvalitního zázemí pro sport a kulturu. Je zajímavou lokalitou pro mladé rodiny, jimž poskytuje dostatek kvalitních služeb a vhodné zázemí pro výchovu dětí, a zároveň jsou zde udržovány stále živé tradice.

B.2 PROGRAMOVÉ CÍLE

Programové cíle stanovují, čeho chce obec Těšany dosáhnout realizací svého programu rozvoje. Časově se váží k platnosti dokumentu, tj. pro obec Těšany jsou formulovány na období 5 let (2016–2021). Programové cíle jsou stanoveny na základě definovaných problémů i potřeb občanů obce a mají vyjadřovat žádoucí stav obce, kterého by mělo být dosaženo do konce platnosti tohoto dokumentu. Některé aktivity jsou s ohledem na jejich důležitost zařazeny v tomto PRO, avšak pro nedostatek finančních prostředků na jejich realizaci zůstávají v tzv. Zásobníku projektů, viz Příloha č. 3.

Tab. 10: Programové cíle, opatření aktivity

CÍL	OPATŘENÍ	AKTIVITA
1. Zlepšit zázemí obce Těšany prostřednictvím kvalitní infrastruktury a zvýšení bezpečnosti	1.1 Zlepšení technické infrastruktury a zázemí	1.1.1 Postupná rekonstrukce veřejného osvětlení
		1.1.2 Rozšíření hřbitova
	1.2 Zlepšení dopravní infrastruktury a bezpečnosti v obci	1.2.1 Opravy a dobudování chodníků
		1.2.2 Rekonstrukce chodníku od zámku směrem na Šaratice
		1.2.3 Budování parkovacích stání
		1.2.4 Dopravní omezení na ul. Zejdova a Velké Famílie
		1.2.5 Cyklostezka kolem Těšanské přehrady

		1.2.6 Jednání s KORDIS o zavedení nočního spoje
		1.2.7 Vyřešení lokality Srub
2. Zkvalitnit kulturně-společenský život a zlepšit informovanost a fungování veřejné správy v obci Těšany	2.1 Podpora kultury, sportu a společenského života obyvatel	2.1.1 Podpora místní spolkové činnosti zaměřené na udržování a zachování tradic
		2.1.2 Zachování stávajících kulturních a sportovních aktivit a rozšíření o nové
		2.1.3 Pořádání multižánrového letního festivalu
		2.1.4 Rozšíření aktivit a kroužků pro děti
	2.2 Zlepšení infrastruktury pro kulturní a sportovní aktivity	2.2.1 Výstavba hasičské zbrojnice s multifunkčním sálem
		2.2.2 Rekonstrukce kabin TJ Sokol
		2.2.3 Vybudování víceúčelového hřiště s umělým povrchem
		2.2.4 Venkovní fitness prvky či hřiště na parkour
		2.2.5 Vybudování dětského hřiště u starého hřbitova
		2.2.6 Rekonstrukce tělocvičny při základní škole
		2.2.7 Rekonstrukce školního hřiště
		2.2.8 Vyřešení nedostatečné kapacity toalet při pořádání kulturních akcí v areálu před tělocvičnou
	2.3 Zlepšení informovanosti a lepší fungování veřejné správy	2.3.1 Umístění informací o soc. službách a komunit. plánování na webové stránky obce
2.3.2 Zavedení e-Governmentu v obci		
3. Zkvalitnit ŽP prostřednictvím revitalizace a čistoty prostředí v Těšanech	3.1 Revitalizace zeleně a prostranství a čistota obce	3.1.1 Dokončení KPÚ
		3.1.2 Údržba veřejné zeleně, obnova alejí a stromořadí podél cest, výsadba zeleně
	3.2 Zlepšení třídění odpadu a vztahu obyvatel k ŽP	3.2.1 Zavedení třídění plastů a papíru prostřednictvím samostatných popelnic přímo v domácnostech
		3.2.2 Motivační snížení poplatku za komunální odpad
		3.2.3 Doplnění nádob na odpad
		3.2.4 Osvěta a informovanost o ŽP

Zdroj: vlastní zpracování

B.3 OPATŘENÍ A AKTIVITY

Opatření obce jsou definována jako zásadní úkoly k naplnění stanovených programových cílů a formulují přístup k řešení jednotlivých témat. Odvíjí se od programových cílů a mají střednědobý charakter, předpoklad jejich realizace je v celém návrhovém období tohoto dokumentu nebo ve stanoveném kratším časovém úseku. Jednotlivá opatření jsou pak naplňována prostřednictvím realizace konkrétních rozvojových aktivit.

Důležitost neboli prioritace je stanovena na základě porovnání významové důležitosti. Je třeba si uvědomit, co se musí udělat určitě v nejbližší době a s čím je možno počkat a na základě toho určit pořadí u jednotlivých aktivit ve formě důležitá (1), střední (2), nízká (3).

Opatření 1.1 Zlepšení technické infrastruktury a zázemí

<i>Název aktivity</i>	<i>Důležitost</i>	<i>Termíny</i>	<i>Odpovědnost</i>	<i>Náklady</i>	<i>Zdroje financování</i>
Postupná rekonstrukce veřejného osvětlení	3	průběžně	obec	v závislosti na intenzitě oprav	vlastní + dotace
Komentář: Veřejné osvětlení není staré ani neúměrně poškozené, jeho postupná rekonstrukce a doplnění se však plánuje v závislosti na přeložce kabelů elektrického vedení do země.					
Rozšíření hřbitova	2	2021	Obec	1 mil.	vlastní + dotace
Komentář: Hřbitov v dalších letech přestane kapacitně dostačovat. Již nyní se projevuje nedostatek urnových hrobů a do roku 2020 bude kapacita hřbitova nedostatečná pro potřeby obce.					

Opatření 1.2 Zlepšení dopravní infrastruktury a bezpečnosti v obci

<i>Název aktivity</i>	<i>Důležitost</i>	<i>Termíny</i>	<i>Odpovědnost</i>	<i>Náklady</i>	<i>Zdroje financování</i>
Opravy a dobudování chodníků	1	2016	Obec	2 mil.	Vlastní
Komentář: Zejdova, Velké Famílie, Malé Famílie – vzhledem ke špatnému stavu chodníků jsou v uvedených lokalitách plánovány opravy a dobudování chodníků. Realizace projektu byla navržena na rok 2016 podle dostupného financování.					
Rekonstrukce chodníku od zámku směrem na Šaratice	2	2021	Obec	2 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: Oprava chodníku od zámku směrem na Šaratice proběhne v návaznosti na provedení přeložky elektrického vedení. Záměr opravy chodníků je vázán také na úspěšnost získání dotačních prostředků.					
Budování parkovacích stání	1	2016	Obec	1 mil.	Vlastní

Komentář: Zejdova ulička - budou vytvořena nová parkovací stání. Realizace projektu byla navržena na rok 2016 podle dostupného financování. Parkování u školy – vytvoření nového parkoviště pro cca 12 automobilů, před obecním úřadem – rekonstrukce parkoviště.					
Dopravní omezení na ul. Zejdova a Velké Famílie	1	2016	Obec	0,3 mil.	Vlastní
Komentář: Cílem vybudování dopravního omezení v uvedených lokalitách je zvýšit bezpečnost pro uživatele komunikací za pomoci dopravního značení či zpomalovacích retarderů. Realizace projektu byla navržena na rok 2016 podle dostupného financování.					
Cyklostezka kolem Těšanské přehrady	2	2023	Obec	Prozatím neupřesněny	Vlastní + dotace
Komentář: závislost na dokončení KPÚ					
Jednání s KORDIS o zavedení nočního spoje	3	2021	Kordis	Z dostupných zdrojů není možné vyčíslit	Kordis + obce
Komentář: Posílení nočního spoje z Brna do Těšan, přímé spojení směr Židlochovice					
Vyřešení lokality Srub	3	2021	Obec	V závislosti na zvoleném řešení	Obec
Komentář: Nutná celková rekonstrukce stavby či nalezení jiného prostoru ke konání kulturních akcí, oslav narozenin atd. a zbourání tohoto objektu. V současné době je místo v nočních hodinách využíváno ke shromažďování uživatelů alkoholu – místo potenciálního nebezpečí.					

Opatření 2.1 Podpora kultury, sportu a společenského života obyvatel

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Podpora místní spolkové činnosti zaměřené na udržování a zachování tradic	2	Průběžně	Obec + spolky	Dle aktuální potřeby	Vlastní (obecní i z rozpočtu spolků) + dotační
Komentář: Národopisné slavnosti, hody. V roce 2015 obnovený folklorní soubor Lušňáček. V obci působí těšanští zpěváci a zpěvačky.					
Zachování stávajících kulturních a sportovních aktivit a rozšíření o nové	2	Průběžně	Obec + spolky	Dle aktuální potřeby	Vlastní (obecní i z rozpočtu spolků) + dotační
Komentář: V současné době dostatečná nabídka sportovních a kulturních aktivit. Cílem je zachování kulturních a sportovních aktivit, v případě zvýšené poptávky podpora dalších					
Pořádání multizánrového letního festivalu	3	2021	Obec, spolky	Neupřesněné	Vlastní + dotace
Komentář: Vize uspořádání letního promítání či vystoupení hudebníků v období letních prázdnin.					
Rozšíření aktivit a kroužků pro děti	2	2021	Obec, spolky	Neupřesněné	Vlastní + dotace
Komentář: V obci chybí odpolední hudební výuka pro děti školního věku (mimo výuky v ZŠ					

Těšany). V současné době jsou v obci „zpívánky“ pro děti navštěvující MŠ.

Opatření 2.2 Zlepšení infrastruktury pro kulturní a sportovní aktivity

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Výstavba hasičské zbrojnice s multifunkčním sálem	1	2021	Obec	5 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: Současná hasičská zbrojnice není v majetku obce. Zbrojnice nevyhovuje potřebám SDH a nákladná rekonstrukce cizího majetku není preferovaným řešením. V obci chybí multikulturní místnost pro možnosti scházení zájmových skupin a kroužků, pořádání valných hromad, oslav narozenin atd.					
Rekonstrukce kabin TJ Sokol	1	2021	Sokol Těšany	3,5 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: Kabiny fotbalových mužstev jsou již delší dobu absolutně nevyhovující. Vzhledem k současné široké základně mládežnických mužstev je nutné vytvořit odpovídající podmínky pro sportující mládež.					
Vybudování víceúčelového hřiště s umělým povrchem	1	2017	Obec	2 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: Obec touto investicí sleduje záměr zvýšení zájmu dětí a mládeže o sport a zvýšení kvality trávení volného času. Poloha multifunkčního hřiště je plánovaná v blízkosti tělocvičny ZŠ a fotbalového hřiště, v centru obce Těšany. Hřiště bude dostupné všem zájemcům o sport. Multifunkční hřiště bude postavené pro míčové sporty – tenis, nohejbal, volejbal, malou kopanou, basket atd. V současné době v obci Těšany není sportoviště, kde by bylo možné výše uvedené sporty provozovat a nabídka sportovišť není dostatečně pestrá.					
Venkovní fitness prvky či hřiště na parkour	2	2017	Obec	0,5 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: Cílová skupina uživatelů fitness hřiště je převážně mládež od 12 do 18 let. Hřiště pro tuto skupinu dospívající mládeže v obci není. Vybraná lokalita je blízko základní školy, dětského hřiště pro malé děti a také blízko fotbalového hřiště.					
Vybudování dětského hřiště u starého hřbitova	3	2021	Obec	0,5 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: V uvedené lokalitě se nabízí volná travnatá plocha situovaná do části obce, kde žádné hřiště pro děti v současné době není. Rozšířila by se tím nabídka trávení volného času rodinám žijícím v lokalitě od centra obce směr Brno					
Rekonstrukce tělocvičny při základní škole	2	2018	Obec	3 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: Tělocvična ZŠ je v provozu již cca 30 let bez větší rekonstrukce či oprav. Během nastávajících let bude nutná rekonstrukce podlahy, elektroinstalace, zateplení budovy ...					
Rekonstrukce školního hřiště	3	2021	Obec	1 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: Sportoviště určená primárně pro žáky ZŠ jeví známky opotřebení a zastarání. Plánováno je využít nové technologie pro sportoviště např. povrch oválu či doskočiště.					
Vyřešení nedostatečné kapacity toalet při pořádání kulturních akcí	2	2021	Obec + Sokol Těšany	1,5 mil.	Vlastní + dotace

v areálu před tělocvičnou

Komentář: Jednou z možností je při výstavbě nových kabin pro fotbalová mužstva celou stavbu situovat blíže k tanečnímu parketu. Obec bude jednat se Sokolem o spolupráci na projektu s cílem zahrnout sociální zařízení s dostatečnou kapacitou s možností využití při kulturních, sportovních a společenských akcích.

Opatření 2.3 Zlepšení informovanosti a lepší fungování veřejné správy

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Umístění informací o soc. službách a komunit. plánování na webové stránky obce	2	2016	Obec	Bližší neurčeno	Obce + region Židlochovicko

Komentář: Bude v následujících měsících vloženo

Zavedení e-Governmentu v obci	3	2021	Obec	Bližší neurčeno	Vlastní
--------------------------------------	---	------	------	-----------------	---------

Komentář: S rozvojem technologií bude postupně nabídka e-Governmentu rozšířena

Opatření 3.1 Revitalizace zeleně a prostranství a čistota obce

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Dokončení KPÚ	2	2021	Obec + státní pozemkový fond	Bližší neurčeno	Stát

Komentář: předpokládané dokončení v letech 2017-2021 v závislosti na průběhu KPÚ.

Údržba veřejné zeleně, obnova alejí a stromořadí podél cest, výsadba zeleně	2	Průběžně	Obec	dle rozsahu výsadby a s tím související údržby	Obec + dotace
--	---	----------	------	--	---------------

Komentář: údržba průběžná, záměrem obce je obnova zeleně, popř. vyhledávání vhodných lokalit k výsadbě.

Opatření 3.2 Zlepšení třídění odpadu a vztahu obyvatel k ŽP

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Zavedení třídění plastů a papíru prostřednictvím samostatných popelnic přímo v domácnostech	1	2016	Obec	0,6 mil. Kč	Vlastní + dotace
Komentář: Třídění odpadu bylo započato již v roce 2015, v roce 2016 se očekává zapojení až 90 % občanů. Vazba na aktivity: <i>Strategie území správního obvodu ORP Židlochovice – Odpadové hospodářství – Problémový okruh 2 – cíl 2.2 Zkvalitnění třídění separovaných složek odpadu</i>					
Motivační snížení poplatku za komunální odpad	1	2017	Obec	Bližší nespecifikované	Vlastní
Komentář: Motivační prvek v třídění odpadu. Financování by mělo být z ušetřených nákladů za svoz odpadu.					
Doplnění nádob na odpad	2	Průběžně	Obec	Dle potřeby	Vlastní + dotace
Komentář: Dle potřeby a zapojení občanů do systému třídění odpadu.					
Osvěta a informovanost o ŽP	2	průběžně	Obec, stát	Nespecifikované	Vlastní
Komentář: Informovanost občanů k ŽP a k politice životního prostředí v obci je zajištěna pomocí zpravodaje, webových stránek a facebooku.					

B.4 PODPORA REALIZACE PROGRAMU

Pro úspěšnou realizaci PRO Těšany je důležité se do budoucna zaměřit především na efektivní spolupráci jednotlivých aktérů, a to konkrétně obce, spolků, občanů i subjektů vně obce. Na základě tohoto programu bude obec postupně realizovat všechny prakticky a finančně realizovatelné záměry, a to se zohledněním určených priorit k jednotlivým záměrům.

Před realizací budou jednotlivé projekty konkretizovány, ať už z hlediska projekčního, vyžaduje-li to daný záměr, tak z hlediska finančního a časového.

Zajištění řízení a naplňování Programu rozvoje obce Těšany

Zajišťování naplňování programu bude mít na starosti zastupitelstvo obce v čele se starostou. Zastupitelstvo obce koordinuje všechny činnosti spojené s administrativní podstatou činností spojenou s naplňováním a aktualizací programu. Zodpovídá za dodržení harmonogramu vyhodnocování a monitoring. Zodpovídá za zpřístupnění dokumentů a vypořádání připomínek a podnětů, které se v průběhu platnosti programu vyskytnou. Zodpovídá za přípravu aktualizací, souhrnů, zpráv a dalších podkladů v návaznosti na využití programu. Podílí se na zajištění dodržování harmonogramu a přípravě podkladů pro vyhodnocování. Zajišťuje sběr podkladů pro monitoring programu.

Zpřístupnění dokumentu

Dokument bude zveřejněn na internetových stránkách obce a zároveň bude k nahlédnutí, případně i k zapůjčení v listinné podobě na obecním úřadě.

Monitoring a hodnocení plnění programu

Plnění strategie bude kontrolováno průběžně, bude vyhodnoceno, do jaké míry byly naplánované záměry skutečně realizovány či z jakých důvodů případně realizovány být nemohly. Současně budou případně přehodnoceny jednotlivé záměry z hlediska možnosti a potřeby jejich realizace a bude také zkontrolováno nastavení priorit záměrů.

Přehodnocení mohou předcházet doplňující dotazníková šetření, které zaktualizují názor veřejnosti na jednotlivé aspekty života v obci a vyhodnotí dosavadní plnění strategie a budou sloužit jako zpětná vazba pro vyhodnocení, zda se řešené aspekty života v obci zlepšily či nikoli.

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Vývoj pohybu obyvatelstva a jeho počet v letech 2003-2014.....	7
Tab. 2: Věkové poměry v obci v roce 2014.....	9
Tab. 3: Obyvatelstvo ve věku 15 a více dle nejvyššího ukončeného vzdělání	10
Tab. 4: Hospodářská činnost za rok 2014	14
Tab. 5: Nabídka služeb v obci Těšany v roce 2015	16
Tab. 6: Míra nezaměstnanosti v obci v letech 2007-2014.....	20
Tab. 7: Druhy pozemků	40
Tab. 8: Nenárokové dotace obce 2010-2014.....	46
Tab. 9: Silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby v obci Těšany	49
Tab. 10: Programové cíle, opatření aktivity.....	51

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Umístění obce na mapě.....	5
Obr. 2: Znak a prapor Těšan	6
Obr. 3: Vývoj počtu obyvatelstva v letech 1991-2014	7
Obr. 4: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku v letech 2003-2014.....	8
Obr. 5: Obyvatelstvo podle věkových kategorií v letech 2006-2014.....	9
Obr. 6: Rozdělení ekonomických subjektů dle počtu zaměstnanců	15
Obr. 7: Chybějící služby v obci Těšany.....	16
Obr. 8: Intenzita silničního provozu v obci Těšany.....	25
Obr. 9: Spokojenost obyvatel s bezpečností v obci.....	27
Obr. 10: Bytová výstavba v obci Těšany v období 1998-2014	30
Obr. 11: Aktuální zájem o bydlení v zařízení pro seniory v obci.....	31
Obr. 12: Spokojenost s činnostmi MŠ a ZŠ	33
Obr. 13: Výdaje na vzdělávání.....	34
Obr. 14: Spokojenost obyvatel se zdravotními službami.....	35
Obr. 15: Spokojenost obyvatel se sociálními službami	36
Obr. 16: Názory na výstavbu sociálního zařízení v obci.....	37
Obr. 17: Saldo příjmů a výdajů obce v letech 2010-2014.....	44
Obr. 18: Příjmy obce v letech 2010-2014	44
Obr. 19: Výdaje obce v letech 2010-2014.....	45
Obr. 20: Hodnota majetku obce v letech 2010-2014.....	45

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	61
Příloha č. 2	62
Příloha č. 3	64
Příloha č. 4	65

C. PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Rozdělení obcí území MAS Slavkovské bojiště podle velikosti:

	Velikostní kategorie
Malé obce	do 799
Středně velké obce	800-1499
Velké obce	1500 a více

Obce MAS Slavkovské bojiště

Obec	Počet obyvatel k 31. 12. 2014	Index stáří	Obec	Počet obyvatel k 31. 12. 2014	Index stáří
Blažovice	1186	87,4	Nížkovice	696	121,4
Bošovice	1201	90,2	Otmarov	301	56,9
Bučovice	6482	117,3	Otnice	1515	91,8
Heršpice	783	70,3	Podolí	1392	89,4
Hodějnice	934	131,6	Ponětovice	413	87,7
Holubice	1058	77,7	Pozořice	2251	93,3
Hostěrádky-Rešov	846	123,2	Prace	942	100,6
Hrušky	768	103,1	Rašovice	664	90,4
Jířkovice	876	97,9	Sivice	1051	98,8
Kobeřice u Brna	698	83	Slavkov u Brna	6456	104,1
Kobylnice	1057	93,2	Sokolnice	2336	87,5
Kojátky	307	142,9	Šaratice	1015	100,6
Kovalovice	631	124	Telnice	1542	89,9
Křenovice	1912	95,8	Těšany	1216	93,6
Křižanovice	769	109,1	Tvarožná	1290	107,0
Lovčičky	648	96,5	Újezd u Brna	3238	120,3
Měnín	1856	73,4	Vážany nad Litavou	712	100,9
Milešovice	684	100,9	Velatice	683	83,2
Mokrý-Horákov	2745	111,2	Velešovice	1254	78,9
Mouřínov	471	105,4	Viničné Šumice	1283	73,9
Moutnice	1179	105,5	Zbýšov	617	48,1
Němčany	782	103,0	Žatčany	800	98,5
Nesvačilka	322	125			

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2015, dostupné z www.czso.cz; vlastní výpočty

Příloha č. 2

Míra nezaměstnanosti obcí v MAS Slavkovské bojiště						
Obec	2007	2008	2009	2010	2011	2014
Blažovice	3,60%	3,60%	7,40%	7,80%	9,20%	4,90%
Bošovice	5,20%	3,10%	6,00%	6,20%	6,60%	4,50%
Bučovice	5,40%	6,50%	12,20%	9,70%	10,70%	7,50%
Heršpice	4,40%	4,40%	12,70%	11,10%	7,30%	5,00%
Hodějice	3,50%	4,00%	7,70%	7,20%	7,20%	4,10%
Holubice	4,10%	3,30%	9,30%	8,00%	6,70%	4,50%
Hostěrádky-Rešov	2,70%	3,60%	9,30%	10,40%	7,40%	4,60%
Hrušky	2,70%	3,70%	12,30%	9,60%	6,40%	4,10%
Jířkovice	1,20%	3,70%	8,10%	7,40%	5,60%	5,00%
Kobeřice u Brna	5,10%	5,50%	12,70%	13,60%	13,60%	7,10%
Kobylnice	3,60%	3,60%	7,20%	7,70%	7,40%	3,50%
Kojátky	5,80%	11,00%	15,60%	12,30%	9,10%	8,20%
Kovalovice	4,00%	4,00%	7,90%	11,50%	8,60%	6,00%
Křenovice	3,40%	4,10%	9,10%	9,30%	9,00%	5,30%
Křižanovice	4,20%	4,00%	11,10%	9,80%	9,50%	5,50%
Lovčičky	2,80%	2,80%	11,30%	9,70%	8,90%	6,20%
Měnín	3,10%	4,30%	6,20%	8,90%	6,90%	5,50%
Milešovice	4,90%	5,60%	8,20%	13,10%	12,10%	5,30%
Mokrá-Horákov	3,60%	3,00%	6,60%	7,50%	6,50%	5,90%
Mouřínov	8,60%	11,40%	17,10%	15,70%	15,70%	10,70%
Moutnice	4,80%	2,80%	9,10%	8,70%	8,50%	5,40%
Němčany	5,50%	3,60%	7,70%	7,40%	8,50%	5,70%
Nesvačilka	3,20%	3,80%	7,10%	7,70%	5,80%	6,00%
Nížkovice	4,00%	5,50%	13,20%	12,90%	10,40%	8,20%
Otmarov	4,90%	3,70%	8,50%	8,50%	7,30%	6,60%
Otnice	3,60%	2,10%	6,20%	8,20%	7,00%	4,40%
Podolí	4,80%	4,80%	9,60%	9,80%	7,60%	5,10%
Ponětovice	3,60%	4,20%	10,30%	12,10%	9,10%	8,80%
Pozořice	4,20%	3,00%	6,20%	8,70%	8,90%	5,80%
Prace	3,70%	4,60%	8,80%	9,50%	5,40%	5,50%
Rašovice	6,60%	9,40%	12,00%	11,10%	12,00%	7,10%
Sivice	6,00%	4,40%	11,30%	9,40%	11,30%	5,60%
Slavkov u Brna	3,80%	3,90%	7,50%	7,70%	7,30%	5,00%
Sokolnice	3,40%	4,50%	9,70%	10,30%	9,10%	5,50%
Šaratice	5,50%	5,70%	10,40%	11,20%	11,20%	7,00%
Telnice	4,20%	5,10%	8,30%	8,70%	7,30%	5,20%
Těšany	3,70%	3,90%	8,00%	8,20%	8,40%	4,40%

Tvarožná	3,70%	4,60%	5,70%	5,90%	7,60%	4,90%
Újezd u Brna	5,60%	5,10%	8,30%	9,80%	8,80%	5,70%
Vážany nad Litavou	7,10%	9,10%	10,70%	11,00%	8,80%	6,50%
Velatice	3,30%	2,40%	6,90%	8,60%	5,70%	4,10%
Velešovice	4,00%	5,90%	12,40%	10,90%	11,30%	4,30%
Viničné Šumice	2,80%	4,20%	6,80%	8,30%	7,00%	4,20%
Zbýšov	5,40%	2,50%	6,40%	6,90%	5,90%	5,10%
Žatčany	4,20%	3,90%	6,70%	8,40%	7,80%	5,40%
průměr	4,30%	4,62%	9,24%	9,48%	8,50%	5,66%

celkový průměr 2007-2011 za území	7,23%
celkový průměr 2007-11, 2014 za území	6,97%

Zdroj: Portál zaměstnanosti MPSV, dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz>, data k 31. 12. daného roku, vlastní výpočty

Příloha č. 3
Zásobník projektů

<i>Název aktivity</i>	<i>Důležitost</i>	<i>Termíny</i>	<i>Odpovědnost</i>	<i>Náklady</i>	<i>Zdroje financování</i>
Nový územní plán	3	Dle potřeby	Obec	Neupřesněné	Vlastní + dotace
Komentář: bude vycházet z nutnosti, dle změny v území.					
Přeložení elektrické sítě do země	3	2025	E.ON, starosta	Neznámé	E.ON
Komentář: Zcela v kompetenci E.ON.					
Rekonstrukce dětského dopravního hřiště	3	2025	Obec	0,7 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: V budoucnu nutná oprava povrchu, možnost stálého umístění semaforů					
Navýšení kapacity ČOV	3	Dle potřeby	Obec	Blíže neurčeno	Vlastní + dotace
Komentář: v důsledku plánované výstavby					
Přemístění památníku a kříže na jiné místo na návsi	3	Blíže neurčeno	Obec	Blíže neurčeno	Vlastní + dotace
Komentář: Nevhodné umístění bylo identifikováno v rámci studie Těšany – centrum					
Rozšíření inženýrských sítí pro novou výstavbu	3	Dle potřeby	Obec + soukromí vlastníci	Neupřesněné	Obec + soukromí vlastníci
Komentář: v závislosti na dokončení KPÚ					
Výstavba domu s pečovatelskou službou	3	Blíže neurčeno	Obec	35 mil.	Obec + dotace
Komentář: Zpracovaný projekt i stavební povolení. Financování prozatím nad možnosti obce					
Revitalizace ploch U Petra, Za školou, Pod Strážkou	3	2022	Obec + stát	Blíže neurčeno	Obec + dotace
Komentář: protierozní opatření související s KPÚ					
Zbudování rybníka	3	2022	Obec + stát	Blíže neurčeno	Obec + dotace
Komentář: v závislosti na dokončení KPÚ					

Příloha č. 4 Dotazníkové šetření